

KUPUJTE
VICTORY BONDE!

GLASILO K. S. K. JEDNOTA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pornica organizacija
v Ameriki
Posluje že 52. leto
SODELUJTE
V SEDANJI NAŠI
"D. U." KAMPANJI!

Entered as Second Class Matter December 12th 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 13th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1918.

NO. 45 — STEV. 45

CLEVELAND, OHIO, 7. NOVEMBRA (NOVEMBER), 1945

VOLUME XXXI — LETO XXXI

Clevelandski nadškof Jos. Schrembs umrl

2. nov. ob 3:30 popoldne je umrl v St. Johns bolnišnici clevelandski nadškof Joseph Schrembs. Ob smrti je bil star 79 let.

V Ameriko je prišel še kot deček iz Bavarije in je postal časoma dušni voditelj pol milijona katoličanov v clevelandski škofiji.

Bolehal je zadnjih šest let in je bil večkrat na smrtni postelji, pa vselej se mu je obrnilo na bolje. Kritično pa je zbolel na 2. septembra.

Pomožni škof Edward F. Hoban, ki je bil pri njegovi smrti postelji, mu je podelil zadnje zakramente par ur pred smrtjo.

Nadškof Schrembs je bil 5. škof v tej škofiji. Rojen je bil 12. marca 1866 v vasi Ratisbon, Bavarija. Bil je najmlajši v družini 16.

Ko je bil star 12 let je dospel v Ameriko in je kmalu zatem vstopil v kolegij sv. Vincenca v Beatty, Pa. Višje študije in vseučilišče je potoval v Montrealu. V mašnika je bil posvečen 29. junija 1899 v Grand Rapids, Michigan.

Služboval je v Saginaw, Bay City in Grand Rapids, nakar je postal stolni vikar v Grand Rapids leta 1903. Tri leta pozneje je postal šapezev hišni prelat in leta 1911 je bil imenovan za pomožnega škofa grand rapidške škofije. Še istega leta je bil imenovan za škofa v Toledo, ki je bil do tedaj del clevelandske škofije. Leta 1921 je bil premeščen v Cleveland, kjer je začel graditi župnije. V prvih 8 letih je ustanovil nič manj kot 50 novih župnij, več kot 60 farnih šol in tudi semenišče. Vodil je tudi kampanjo, ki je prinesla \$3,000,000 za John Carroll univerzo.

Poleg dušnega pastirstva se je mnogo zanimal tudi za javno in družabno življenje in energično nastopil, kadar je videl, da se godi ljudem krivica. Leta 1923 je zbudil splošno pozornost po deželi, ko je javno napadel prohibicijo ter ji napovedal kratko življenje. Leta 1928 je podpiral predsedniškega kandidata Al Smitha.

Leta 1922 se je udeležil evharističnega kongresa v Rimu in ob tisti priliki izročil papežu \$120,000 kot dar clevelandske škofije. Na 29. marca 1939 ga je papež dvignil v nadškofa za njegove velike zasluge za katoliško Cerkev v Ameriki.

Pogreb bo v petek z žalno mašo ob 10:30 v katedrali. Truplo bo položeno v grobnico pod gla-

Novi grobovi v Clevelandu Florence Zupančič

Po 9 letni bolezni je umrla Florence Zupančič, stara 24 let, stanujoča na 20120 Miller Ave. Tukaj zapušča starše, James in Augusta Zupančič, brata Feliksa, sestro Grace omož. Thobnoben ter več sorodnikov. Rojena je bila v Clevelandu in je pohajala v Euclid Central šolo.

Frank Besaj

V Emergency Clinic bolnišnici je umrl Frank Besaj, po domače Cesar, star 68 let, stanujoč na 15408 Calcutta Ave. Tukaj zapušča tri sinove: Franka, Maksa in Alberta, ki vsi bivajo v Kaliforniji ter nekaj sorodnikov. Rojen je bil pri Cerkljah. Tukaj je bival 42 let.

Mattias Ora-em

Dne 2. novembra je umrl po dolgi bolezni Mattias (Mike) Ora-em, star 69 let. Rojen je bil v Velikih Poljanah in je prišel v Ameriko leta 1898. Družina stanuje na 19051 Abbey Rd.

Tukaj zapušča soprogo Frances roj. Skerl, doma od Sv. Trojice ter tri sinove in eno hčer, namreč: Louis, Mike, Mrs. Frances Doerrige in Frank, ki se nahaja z ameriško armado na Pacifiku in vnuka.

John Urbas

Po daljši bolezni je umrl v Polyclinic bolnišnici John Urbas, star 60 let. Doma je bil iz vasi Marolče, fara sv. Gregor pri Velikih Laščah, odkoder je prišel v Cleveland pred 42 leti. Stanoval je na 967 E. 69. St. Zadnjih 9 let je bil zaposlen pri Elwell Parker Electric Co.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary roj. Žužek, hčer Mary Kovelan, tri sinove: Victor, John, Albert 2 vnuka in brata Louisa, v starem kraju pa mater, 4 brate in eno sestro.

John Zeleznikar

Po kratki bolezni je umrl v Emergency Clinic bolnišnici John Zeleznikar, star 51 let. Doma je bil iz Šiške pri Ljubljani, odkoder je dospel v Cleveland pred 33 leti. Tukaj zapušča sorodnike: Frances Jacomin, Josephine Trunk, Joseph Grill, v Virden, Ill., pa sestro Maggie Stempihar.

POVEČANA PRODUCIJA "FORDOV"

Detroit, Mich.—Vodstvo Fordove motorne tovarne poroča, da se bo tekom prihodnjih 18 mesecev najelo 80,000 novih delavcev v svrhu povišanja dnevnih kvote novih avtomobilov. Sedaj se istih dnevno zgradi 450, v par tednih bo število znašalo že 1000, do prihodnjega junija pa 7,000.

vnim oltarjem, kjer spijo večno spadnje štirje predniki škofa Schrembsa.

Pokojni cerkveni prelat je bil nam, clevelandskim Slovencem vedno naklonjen. Tako se je leta 1923 povodom XV. konvencije KSKJ. udeležil v cerkvi sv. Vidva sv. maše in je pri tej priliki pozdravil navzočo delegacijo. Pred leti se je tudi udeležil prve predstave našega slovenskega "Pasijona" v S. N. Domu, njegova zasluga je bila tudi, da sta bila župnika V. Hribar in B. J. Ponikvar povišana v monsignorja.

Blag mu spomin!

Pomoč Amerike za UNRRA

Washington.—Poslanska zbornica je odglasovala \$550,000,000 za Relifno pomožno akcijo združenih narodov (UNRRA). Toda k predlogu je bil sprejet dodatek, da to pomoč ne dobijo one dežele, ki ne dopuste vstop ameriškim časnikašem. Ta dodatek je bil sprejet kljub prizadevanju vladne administracije, da se ga zavrže. Toda demokrati iz južnih držav so se pridružili republikancem in zmagali z 188 proti 168 glasovom. Dodatek je stavil poslanec Clarence J. Brown iz Ohio. Ta dodatek je namenjen Rusiji in vsem onim deželam, ki so zaprle mejo ameriškim časnikašem, med katerimi je tudi Jugoslavija.

Dodatna denarna pomoč relifni akciji v vsoti \$550,000,000 je bila sprejeta z 339 proti 17 glasovom. Toda hušji boj je bil pa za dodatek.

Listnica upravnštva

Članstvo naših krajevnih društev v Steelton, Pa. in članstvo društev v Strabane, Pa. je gotovo težko pričakovalo izdaje Glasila zadnjega tedna, ker lista ni prejelo kakor navadno, ampak šele 5 in 6 dni kasneje. Pri ekspedicijski listi, (kar ni naša krivda), niso namreč naredili pravega naslova na zavitek, pa smo oba dobili nazaj. V Steelton je bil odposlan minulo soboto, v Strabane pa večeraj, v torek.

ADAMIČEVA NOVA KNJIGA

Te dni je izšla ena najvažnejših knjig tega leta. Spisal jo je Louis Adamič in se imenuje "A Nation of Nations." Knjiga je spisana v angleškem jeziku in jo je založila tvrdka Harper Brothers v New Yorku. To je že dvanajsta knjiga izpod peresa Mr. Adamiča in bo skoro gotovo priznana za njegovo najboljšo literarno delo. Vzela je sedem let pisateljevega časa. Vsebuje 400 strani in bo posebnost zanimala priseljence ter njihove otroke slovenskega, hrvaškega in srbskega porekla. Knjiga se delj v 14 poglavij oziroma v toliko opisov 14 večjih in znanih narodov, priseljenih v to deželo. V 9. poglavju se opisuje ali navaja zgodovino ameriških Jugoslovanov in sicer že od leta 1540, ko so dalmatinski mornarji brodarili po svetu. V tej knjigi se tudi na lep način omenja misijonsko delovanje našega slovenskega duhovnika in poznejšega škofa Friderika Baraga, ki je deloval med Indijanci v Gornjem Michiganu in v Severni Minnesoti. Cena knjige je \$3.50.

HITLERJEV AVTO BOSTE LAHKO VIDELI

Poroča se, da bo drugi teden 13. in 14. novembra v Clevelandu na javni razstavi Hitlerjev privatni oklopni avtomobil. Vožilo, ki je bilo nekoč last nacističkega firerja, bo razstavljeno na enem glavnih križišč v mestu in rabljeno bo tudi v paradi v prilog "Posojila zmage." Hitlerjev avto pride semkaj iz Mansfielda, potem ko si ga bodo ogledali Clevelandčani, pa bo poslan v Toledo.

122. Jednolin član pa- del za domovino

Joseph F. Strukel

Opomba uredništva: V št. 41. Glasila smo na prvi strani objavili sliko brata Josepha Stepana, člana društva št. 7, označenega kot 123. vojno žrtev naše Jednote. To število ni bilo točno, kajti dva všteta člana nista spadala k naši organizaciji; eden je bil sin predsednika nekakega našega društva, drugi pa je Jednoto pustil, ko je bil v vojni. Pravilno število bi se moralo v isti izdaji Glasila glasniti 121.

Zadnji teden ste lahko na Our Page čitali imena vseh naših pokojnih članov - vojakov in ene članice; skupno število je znašalo 122, in kot zadnji je bil med njimi tudi že označeni brat Josip F. Strukel, član društva št. 65, o katerem šele danes bolj na obširno poročamo.

Milwaukee, Wis.—Naše društvo sv. Janeza Evang. št. 65 je zopet izgubilo enega člana na bojnem polju, to je bil S-Sgt Joseph F. Strukel, rojen 20. marca 1923 v Chisholmu, Minn. Šest let zatem se je označena družina preselila semkaj v Milwaukee, kjer še sedaj živi. Pokojni Josip je delal pri International Harvester kompaniji kot izučeni izdelovalec modelov (die maker).

Tudi on se je odzval klicu domovine za vojaško službo in sicer v oktobru 1942; pridelen je bil letalcem, kjer je avanziral do Staff Sgt. Kot tak je poletel s svojim bombnikom 15 krat iz Angleškega bombardirnat Nemčijo, toda od 16. poleta se ni več vrnil, zato so ga 22. feb. 1944 proglasili za pogrešanega. Od tedaj pa do 2. oktobra 1945 niso njegovi starši vedeli alj je živ ali mrtev, ko jih je vojni department o tem uradno obvestil.

To je tretja vožna žrtev našega društva; prejšnja dva sta bila: John Kopach in Boleslav P. Sawicki.

Pokojni je bil sin Mr. Antona in Marijane Strukel, ki še oba živita v tem mestu. Ta družina je štela sedem otrok, tri sinove in štiri hčere. Prvi sin in trije zetje niso rabili iti k vojakom. Drugi sin Anton je bil tudi vojak, ker je bil pa hudo ranjen, so ga po okrevanju poslali domov. Že omenjeni korporal John Kopač je padel 25. avg. 1944 v Franciji. Pfc. Bol. Sawicki pa 3. nov. 1944 v Fran-

Vesti iz slovenskih naselbin

Milwaukee.—Dne 6. okt. je umrla Gasena Kolentz, stara 56 let. Zapustila je moža, dve hčeri, tri brate in več drugih sorodnikov. — Dalje je umrla Katarina Berkanovič, stara 75 let. Zapušča moža, pet hčera, pet sinov, 22 vnukov in 8 pravnukov.

Warren, O.—Srčni kapi je po enodnevni bolezni podlegel Anton Sajn, star 66 let in doma iz Knežaka — po domače Matucev. Zapušča ženo, tri sinove (vsi v armadi) in več sorodnikov.

Burgettstown, Pa.—Po dolgi bolezni je tukaj umrl John Pih, star 61 let, doma iz Sentiške gore pri Tolminu na Primorskem. V Ameriki je bil od leta 1907. Zapušča ženo, tri sinove in štiri hčere.

Duluth, Minn.—V bolnišnici St. Mary se še vedno nahaja John Zobec iz Towerja. Po več mesecih zdravljenja v bolnišnici se mu je zdravje že precej povrnilo, vendar ne še toliko, da bi se mogel vrniti domov. — V isti bolnišnici je duhovnik Fayt iz Elkorra, rodom Slovak, toda govori gladko slovenski jezik. — Po dolgem času je zapustil bolnišnico Peter Stajer iz Biwalka. — V Chisholmu je umrla Mrs. T. Milinkovich (?), stara 57 let.

Walsenburg, Colo.—Dne 18. sept. je po pettedenski bolezni umrla v bolnišnici Jera Brgoch, stara 53 let, doma iz Zgornje Slivnice pri Ljubljani in v Ameriki 37 let. Zapušča moža, dve poročenji hčeri in dva sinova (enega pri vojakih, drugi pa se je vrnil s Pacifika), brata Johna Selana v Helperju, Utah, sestro Smith v Trinidadu in več drugih sorodnikov.

Denver, Colo.—Tukaj je po več letnem bolehanju umrl John Artach, ki je živel dolga leta v Waukeganu, Ill. Rojen je bil 28. decembra 1881 v Borovnici pri Vrhniki. Pred tremi leti se je deloma vsled bolezni preselil z ženo v boljše klimo v Iowo, leto pozneje pa z zetom Joevom Draslarjem v Denver. Poleg žene Alice zapušča tudi hčer Frances in sina.

Hudson, Wyo.—Dne 23. okt. je umrla Katarina Dolenc, rojena Pintar (Zetincova), stara 62 let in doma iz Stare Loke pri Škofji Loki. Tukaj zapušča moža, pet sinov (trije v armadi), poročeno hčer in brata, v starem kraju pa sestro. Bolna je bila samo par dni.

Madison, Ill.—Dne 31. avg. je umrla Mary Zerjal, rojena v Sv. Mihaelu pri Postojni. Dne 1. sept. pa je umrla Mary Ores, rojena Bručič v Madisonu, Ill. Zapušča moža in dva otroka.

Najmlajši sin te družine Josip je pristopil v naše društvo 2. marca 1941; po poklicu je bil tudi dober muzikant, zato ga bomo zelo pogrešali pri društvu.

V resnici je bila Struklova družina hudo prizadeta vsled vojne, zato ji izrekam v imenu našega društva iskreno sožalje. Tebi pokojni Josip pa kličem: Počivaj v miru božjem v tujih zemlji!

John Oblak, tajnik.

Rekordni polet

Washington.—Štirje ameriški bombniki B-29 so 1. nov. izvršili polet od Japonske pa do Washingtona, noseč s seboj 43 mož. Polet jih je vzel 27 ur in 29 minut.

Polet je vodil brigadni general Armstrong, podpoveljnik 20. zračne armade. Bombniki so pristali na washingtonskem letališču ob 7:38 v četrtek zvečer. Razdalja znaša 6,544 milj.

To je bil že drugi polet ameriških letalcev od Japonske do Washingtona. Prvi polet je bil 18. in 19. sept., toda bombniki so morali takrat pristati v Chicago, da so vzeli gorazolin, ker so imeli skoro vso pot veter proti sebi in so porabili več gorazolina. Obakrat so leteli bombniki po isti poti od Japonske preko Aleutov, Alaske, Winnipegga (Kanada), Detroita in proti Washingtonu.

Bombnik, katerega je vodil gen. Armstrong je imel, ko je pristal v Washingtonu, še 800 galon gorazolina, to je za kake 3 ure vožnje.

Letalci so čakali 5 dni na ugodno vreme, predno so se dvignili proti Ameriki. Nad Minnesoto in Wisconsin so naleteli na snežni vihar v višini 14,000 čevljev.

VEST IZ DOMOVINE

Sestra Pulherija Ambrožič, ki je šolska sestra reda sv. Frančiška v Kansas City, Kansas, nam sporoča, da je po dolgih 4 letih dobila od sestre iz Sušja pri Ribnici sporočilo. Sestra piše, da vas Sušje še stoji, a sosedne vasi kot Jurjevica, Dane, Kot, Bukovica, Sajevec in pol Ribnice so pa uničene in požgane. V slednji hiši imajo koga, za katerim žalujejo. Umrl je tudi brat pokojnega dr. Trdana, ne pove pa, kakšne smrti.

ŽRTVE NESREČ VEČJE KO V VOJNI

Greater New York Safety Council je te dni naznanil, da je bilo vsled raznih nesreč ubitih več Amerikancev med napadom na Pearl Harbor in do japonske predaje, kot pa jih je padlo v bojih s sovražnikom. Pri nesrečah jih je bilo ubitih 355,000, v vsej oboroženi sili pa jih je bilo ubitih 264,599.

VOJAŠKI STAN SE JIM DOPADE

Tokyo.—Vrhovno poveljstvo 11. armadnega ameriškega kora poroča, da se je dosedaj prijaviilo 1,500 vojakov, ki nočejo iti na stalen dopust, pač pa želijo še zanaprej ostati v vojaški službi; kot vzrok navajajo slabe in nestalne delavske razmere v Združenih državah.

ŠTEVILO STAVKARJEV

Washington, D. C. 5. nov.—Število delavcev, spadajočih v AFL in CIO unijo ki se danes nahajajo na stavki, znaša širo domo dežele okrog 260,000. V tem mestu se vrši tekoči teden važna konferenca med voditelji unij in lastniki tovarin in podjetij, da bi se na priporočilo predsednika Trumana doseglo medsebojni sporazum.

Ne jutri, ampak danes se odločite za pristop v našo Jednoto!

Razne vesti

PREVOZ TRUPEL AMERIS- KIH VOJAKOV

Washington, D. C.—Hišni odsek vojaških zadev je potrdil načrt, da bi se trupla v zadnji vojni na tujem ozemlju padlih ameriških vojakov prepeljalo domov, ali v Združene države in sicer one, ki so padli za domovino od 7. decembra 1941 naprej. Trupla se bo prepeljalo na prošnjo pokojnikovih ožjih sorodnikov narejeno na vojni department tekom petih let po končani vojni.

V AVON, O. POSTAVIJO VELIKO TOVARNO ZA TRUKE

V Avon, Ohio, v bližini Loraina, bodo zgradili novo tovarno za izdelavo trailerjev za truke. Tovarna bo stala \$4,500,000 in bo zgrajena na 186 akrih zemlje. Tovarna bo last Harvey Fruehauf iz Detroita.

Z gradnjo bodo pričeli takoj, ko bo mogel stavbenik dobiti jeklo. Tovarna bo že obratovala prihodnjega avgusta in bo zaposlila 2,500 oseb. Razen vodstva bodo vse delavce najeli iz okolice. Lansko leto je imela firma promet za \$64,000,000, za drugo leto ga pričakuje še več.

NAJMOČNEJŠA LOKOMOTI- VA

General Electric družba, ki ima svoj sedež v državi New York, je naznanila, da bo v svoji tovarni v Erie, Pa., zgradila najmočnejšo električno lokomotivo v Zdr. državah, ki bo tehtala 1,000,000 funtov. Zastopnik družbe je rekel časnikaškemu poročevalcem, da je ta družba od Virginian Railway Co., prejela naročilo za štiri tako zvane "super velikane." Železniška družba jih bo rabila za prevažanje premoaga čez Allegheny pogorje.

G. I. NA JAPONSKEM PRESTOLU

Tokio, 30. oktobra.—Sadataka Miyasaka, načelnik japonske dvorne policije je danes omenil, da se ameriški mornarji radi slikajo sedeči na Hirohitovem prestolu. Ko je le-ta zasadikega takega sedečega pomorščaka, je slednji stopil s prestola ter vprašal policaja, če je on japonski cesar.

LETOŠNJA NOBELOVA NAGRADA

Stockholm, Švedska.—Za tekoče leto je bilo Nobelova nagrada prisojena Sir Aleksandru Flemingu, profesorju londonse univerze, ker je izumil in sestavil jako uspešno zdravilo — penicilin. Nekaj od te nagrade (\$40,000) bosta dobila dva njegova pomočnika dr. E. B. Chain in Sir Walter Florey, oba profesorja Oxford univerze. Dr. Chain, rodom Nemeč, je prišel v Anglijo leta 1933 kot političen begunec.

MENJAVA OGRSKE VALUTE

Koncem oktobra t. l. je Ogrska narodna banka določila valuto svojih pengov v zamenjavi z ameriškim dolarjem. V predvojnem času se je dobilo za en dolar do deset ogrskih pengov, zdaj pa je ta svota narasla na 8,250.

DRUŠTVENA NAZANILA

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 57
BROOKLYN, N. Y.

Vabilo na Martinov večer

Tem potom se prav vladno vabi vse člane in članice našega društva, kakor tudi vse prijatelje in znance v Greater New Yorku in okolice na veselo Martinovega večera katero priredi društvo sv. Jožefa, št. 57 KSKJ v soboto večer dne 10. novembra v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Za ples bo igral Tamburaški klub, in tudi harmonike ne bo manjkalo. Kdor bo lačen ali žejen bo tudi postrežen, tako da bo zadovoljen. Zabave bo dosti za vsakega udeleženca. Torej ne pozabite sobote večer, dne 10. novembra 1945 v Slovenskem Domu, pričetek ob 8. uri zvečer. Za obilen poset se vam priporoča odbor.

Obenem tudi sporočam, da sem prejel pisma od sobratov Joe Zagar in Jerry Koprivšek, in oba člana pozdravljata vse članstvo in prijatelje in sporočata, da jima ni mogoče, da bi se udeležila naše veselice Martinovega večera, ampak da bosta mogoče doma za božične praznike. Joe Zagar piše, da na Martinov večer se bo šel zabavati kjerkoli je, in bo imel vse udeležence v mislih.

Kateri ste namenjeni poslati paket v Jugoslavijo, se vam sporoča, da je treba izpolniti formo št. 2922 in dve forme št. 2966. Eno formo št. 2966 se dene v kuverto in kuverto privežite na paket, drugo formo št. 2966 in formo št. 2922 pa prilepite na paket. Na formah so tudi tri vprašanja, na katera je treba odgovoriti. Vprašanje (a) se glasi: V slučaju, da ni mogoče dobiti osebe, na katero paket pošljete, potem napišite naslov druge osebe, katera naj paket sprejme. Ako to vprašanje izpolnite, potem prekrizajte vprašanja (b) in (c). Vprašanje (b) pravi, da ako nečete, da se paket na drugo osebo pošlje, da nečete paket nazaj. Ako ste za to, potem je treba prekrizati (a) in (c). V slučaju pa, da hočete, da se vam paket nazaj vrne, za kar boste morali poštino vi plačati, potem prekrizajte vprašanja (a) in (b). Vsak navadno napiše naslov druge osebe in prekrizati (b) in (c). Katerim ni mogoče dobiti omenjene forme na pošti, se vam sporoča, da bom imel te forme na veselici, kjer jih boste dobili kakor tudi pojasnila glede pošiljanja paketov v staro domovino.

Joseph J. Klun, poročevalec

DRUŠTVO SV. MIHALJA
ODSJ. 163, PITTSBURGH, PA.

Javljam članstvu našega društva, da če se održavati dojdružna sjednica u nedelju, 11. nov. kao obično poradi vremena i dvorane. Ova sjednica će biti važna, jer je zadnja pred godišnjom. Vidite, kaj je bilo daleko leto in kako se to brže primaklo kraju; pak na istoj sjednici bude više važnosti; kakovi dobri napomena, kaj bomo skratili za sjednicu dec. o. g.

Dalje bračo i sestre, koji imate kakove uloge igrati, da je prednesete na dojdružnoj sjednici pošto je zadnja sjednica u dec. uvijek vrlo "busy". In koji imate kakvu stvar svoju urediti, naprimer platiti svoju rezervu Jednote, prečenčati svoj certifikat u razne klase CC, FF, HH itd., promena dedičev, preporučiti nove člane svoje rodbine in prijateljev dok traja DU kampanja, dobro bute delo stvorili, društvu ponos, sebi kredit—nagrade, a onemu, koji pristupi pomoć u njegovoj nevolji in nesreći, osobito njegovim dedičem. Primamo članove od rojstva pak do 60 god. sta-

re; osmrtnina od \$250 do \$5,000, klase svake vrste takodjer samo za 20 godin uplaćivanja; ova kampanja traja još do 31. dec.

Na dojdružni sjednici bute ču-li izvešće ili potpuni rezultat našeg dobro uspelog banketa od 30. sept. Imena ovih, koji su delali na banketu bum na sjednici prečital. Još jedan put svi-ma hvala!

A sada javim žalosnu vijest, da je umrlj bio pokopan 31. okt. naš brat Mike Novosel; vi-še o tome smrtnom slučaju slijedi. Uslijed toga treba svako-me platiti u novembru 10c za rože i nosače, zato prosim o-ve, koji imadu plačeno za g. 1945 i 1946, neka platijo još ovi znesak, da bude sav dug plaćen.

Matt Brozenich, tajnik.

PONOS NAŠEG DRUŠTVA

Virginia Lenigan

Caroline Lenigan

Pittsburgh, Pa. — Naše društvo sv. Mihajla odsj. 163 je pčnosno sa ovakovima članicama koje dole slike vidite. Dvije sestre: Virginia i Caroline Lenigan, hčerke William i Caroline Lenigan, i vnukije dobro poznate familije i dugoletni članov našeg društva Michael i Anna Relich, stanujući na 122 Frederick St., Millvale, Pa.; ta sva družina broji 12 članova našeg društva.

Virginia bila u pomladku od 30. spt. 1930, a 9. sept. o. g. je prepuštala med aktivne članove, a Caroline je pristupila u pomladak 15. avg. 1940, a 9. sept. 1945 promenila certifikat u klasu CC. Svaka ovi sestra ima certifikat na 20. godina uplaćivanja. Virginia bila rojena g. 1929, a Caroline g. 1940. Naše društvo ima veliko članov sa velikimi družinama; onda bilo lepo, kada bi metnili svoje slike, da vas vidi naše članstvo diljem Amerike.

Čestitam ovima našim članicam a posebno Mr. i Mrs. Wm. Lenigan kao Mr. i Mrs. Michael Relich. Živeli!

Matt Brozenich, taj.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ
ŠT. 176, DETROIT, MICH.

Centeno članstvo! Uljudno ste vabljeni, da se vsi v polnem številu udeležite naše prihodnje seje dne 11. nov. v navadnih prostorih, 12th St. in Geneva (v cerkveni dvorani). Privedite vsi, da se kaj sklene v pogledu naših članov-vojakov, glede veselice, ali kaj takšnega. Dajmo se že enkrat vzdigniti in da nekaj napravi-

mo za naše vrle člane-vojake, katerih smo imeli 17 in hvala Bogu, da niti enega nismo izgubili! Torej pridite na prihodnjo sejo.

Se nekaj važnega! Jednotina DU kampanja bo že koncem decembra zaključena; vpišite torej svoje otroke v mladinski oddelek kakor tudi v odrasli oddelek, saj ni nobena Insurance kompanija boljša od naše dične Jednote. Torej na delo še ta dva meseca; pripeljite svoje prijatelje katol. prepričaja in njih družine za vstop v naše društvo, ki posluje s katol. Jednoto. 'Svoji k svojim! Le prečitajte v Glasilu lepe denarne nagrade sedanje kampanje; torej upam, da bomo dosegli zaželjeni uspeh.

Še enkrat apeliram na VSE, da ste navzoči na prihodnji seji, saj moramo vendar skupno delovati za napredek društva in Jednote kajti samemu odboru je to nemogoče vršiti.

Michael Zurich, taj.

DOPISI

OB 45 LETNICI DRUŠTVA
ŠT. 53 KSKJ

Chicago, Ill.

V nedeljo, 28. oktobra smo se odpeljali proti Waukeganu, da zopet obiščemo tamkajšnjo slovensko naselbino, ker na ta dan je ondotno društvo sv. Jožefa, št. 53 KSKJ praznovalo 45 letnico svojega obstanka.

Lep dan je bil, voznja skozi pozne jesenske barve je nudila zadnjo poslavljajočo se naravno lepoto. Mr. Martin Miller je bil naš sofer, z njim je bil tudi Mr. Lasek, to sta naša čikaška pinkarja, ki sta morala na vsak način slišati na ta lep slavnostni dan waukeganske pinkarje ali potkovalce. Meni, malo kot sorodnici, malo kot taki, ki z vsakim dnem bolj krevljam z bolno nogo, so dovolili, da prisedem v avtomobil. Ker pa je bilo še nekaj prostora, smo pa še Mr. Jožeta Grdina iz Clevelanda povabili, ki se je te dni mudil v Chicagi na agitaciji za Ameriško Domovino, in ki je želel iti tudi v Waukegan na ta dan.

Veliko po številu je društvo sv. Jožefa, saj šteje 575 članstva, zato se je razvila lepa povorka od dvorane do cerkve, ko so člani korakali k jubilejni sv. maši. Prišli so gl. uradniki od blizu in daleč, kot gl. predsednik Mr. J. Germ, gl. tajnik Mr. J. Zalar in gl. blagajnik Mr. Slana in še več drugih. Bilo je mnogo gostov iz sosednih naselbin, največ iz Milwaukee.

Lepo je bil razsvetljen veliki oltar in okrašen z domačimi jesenskimi rožami; v zvoniku pa so potrkavali, da je bilo človeku mehko pri srcu. Mr. Miller in Mr. Lasek sta se izrazila: — "A, ti pinkarji pa "bitajo" Chicago!" In ker so Slovenci v Chicagu pač ponosni na domače potrkavanje, zato je ta pohvala naših pinkarjev lepo priznanje waukeganskemu "pinkarskemu klubu." Kot mi je bilo povedano, je ta klub že povabljen v Chicagu, da bo pri sv. Stefanu potrkaval ob zlatem jubileju fare sv. Stefana leta 1947. Tudi Milwaukeeci so se pohvalno izrazili o lepem zvonjenju, so to pač lepi spomini na naša prošla mlada leta.

Slavnostno sv. mašo je daroval duhovni vodja KSKJ č. g. Rev. M. J. Butala, pridigal je pa Rev. Dr. M. Setničar, župnik iz West Allis, Wis. Lepo je bila zamišljena njegova pridiga, v kateri ni posegel v preteklost, temveč šel v duhu v bodočnost društvenega življenja. Dasi so se društva s težavo ustanavljala, tudi bodočnost bo stavila težave na vse strani, in le železna volja mlajših naslednikov bo zmožna prekoračiti težave prihodnjih časov in vzdržati društva na začrtanem cilju naših ustanovnikov.

Ob eni uri se je pričel slavnostni banket. Dvorana fare M. B. je bila nabito polna. Po opravljeni molitvi so bili vsi navzoči naprošeni, da stoji mirno za eno minuto v počast v vojni pedlim junakom — sobratom članom društva. Ti so: dva Ivanetičeva, Musichev in Slanator. Nato je zatrobil "Taps," nastala je smrtna tišina, a po licih staršev umrlih junakov so tekale solze, ki se niso hotele ustaviti. Veličastna ameriška himna Star Spangled Banner nas je vdrnila iz naših težkih in žalostnih misli, a ko so pa začela takoj zatem brhka waukeganska dekleta nositi dobrote na mizo, tedaj je spet zavelo živahno žuborenje po dvorani. Smo pač tako ustvarjeni. Toda saj se nas uči: jokajte z jokajočimi in veselite se z veselimi.

Po banketu je pa pozdravil vse navzoče predsednik društva Frank Jerina v slovenskem jeziku, stoloravnatelj ter tajnik društva Joseph Zorc pa v angleščini. Oba sta želela vsem mnogo zabave in da bi se gostje počutili zadovoljne med N. Chikazani in Waukegančani. — Mr. Zorc je opozarjal zlasti mlajše, da naj se vsepovsod zanimajo za društveno in Jednotino življenje, ker ustanovniki zapuščajo društveno delo, zato bo kmalu treba na splošno mlajšim nastopiti.

Zatem je pozdravil svoje farane g. župnik Hitti: — Moji domači ljubljenci! — Well, ko bi ne bilo nobene druge besede, to je že dovolj veliko priznanje župnika svojim faranom. Pa tudi on je pozdravil vse druge goste, čestital članstvu in pohvalil dobre člane društva sv. Jožefa. Rekel je, da ima tudi patron sv. Jožef svoje člane rad, saj jim da vedno ob vsaki slavnosti lepo vreme, čemur sledi dober uspeh. Saj pa tudi članstvo dela po zgledu sv. Jožefa; z neumornim delom se trudi za dušni in telesni blagor društva in s tem cele fare. Iz duhovnega življenja, iz cerkve, izvira obstoj in napredek Jednote. Drugi narodi občudujejo Slovence, ko se ob enakih prilikah v tako ogromnem številu zberejo skupaj in skušajo na vsakovrstne načine še povisati slavnost. Gospod župnik je rekel: To je častno za Slovence, za društvo in Bog daj, da se obdrži ta duh vedno med nami.

Zatem so nastopili na odru milvaški "Jolly Fellows" in zapeli več domačih slovenskih pesmi. Ti Milwaukeeci igajo vsako nedeljo med 9. in 10. uro na radio na Racine postaji. Nudilo so nam velik užitek, ljudstvo jih je z ogromnim aplavzom še in še klicalo nazaj, ker lepe domače pesmi so nam zbu-jale spomin, ko smo v stari domovini sami te pesmi prepevali, da so odmevale čez hrib in plan.

Predstavljeni so bili ustanovitelji, ki jih je bilo ob ustanovitvi 19 in od katerih jih živi še 12. Gl. tajnik Mr. Jos. Zalar je omenil, da ob 45letnici bi se govorilo lahko cele ure o preteklih dogodkih tolikih let in o dobrotah, ki jih društvo doprine-se v tem času bodisi za članstvo ali faro. Toda glavni pomen, da se zberemo skupaj ob takih prilikah je prvič, da se v cerkvi zahvalimo Bogu za vse dobro, in drugič, da pokažemo spoštovanje ustanoviteljem in hvaležnost sedanjim uradnikom. K sklepu je g. Zalar želel, da naj Bog ohrani društvo še na mnoga leta in da naj gre mladina z društvom po začrtani poti naprej.

Miss V. Umek je potem ljubko zapela več pesmi. Ko je pe-la: la: "Tam za goro zvezda sveti," — se je očku Umeku tako milo storilo, da mu je po sili zdrknila solza po licu. Nič za to, očka, saj nam je bilo vsem enako ob pesmih, ki jih je Va-ša hčerka pe-la.

Robert Mikš je sicer še mlad fant, toda že velik mojster na harmoniko. Žel je velik aplavz za svoje proisvajanje. Rev. Butala je seveda bil med Waukegančani zopet kot doma. Vesel je bil videti toliko svojih prejšnjih faranov in iskreno je pozdravil svoje prejšnje šolarje, sedaj fante vojake, ki so se vrnili z bojnega polja. Rekel je: "Med mrtve sem molil za vse žive in mrtve člane društva in Jednote, ki so tako dobro orali ledino slovenskega polja in spominjal sem se v molitvi še posebno naših umrlih članov-vojakov, ki so dali svoje življenje zato, da mi gremo še lahko naprej po začrtani poti. Zgodovina slovenskih katol. družtev je vedno spojena z zgodovino fare, in prav je bilo, da sta se društvo in fara skupno poklonila svojemu Kristusu Kralju. Tudi v bodočnosti bo uspeh, če bomo delovali za vero in Boga, in za dom in narod. Dajmo Bogu, kar je božjega, in človeku, kar je človeškega! Mr. Bailey in hčerka sta nato nastopila, on je živjaval kakor kanarček, hčerka ga je pa spremljala na piano. Tudi tema so zelo aplavdirali.

Prišli so zopet Jolly Fellows in so kar peli in peli, mi pa poslušali in se bali, katera pesem bo zadnja. In seveda, morala je priti zadnja, ko so zapeli: "Oh zdaj gremo," bili smo kar žalostni, a ko so pa pristavili: "Nazaj še pridemo," smo se pa potolžili v upanju, da se bomo že še kje videli in jih še slišali.

Waukeganski župan Hon. Fr. Wallin je zatem izrekel iskreno dobrodošlico vsem tujim gostom in čestital društvom, ker jim dal priznanje za "Job well done." Rekel je: Naše mesto vpošteva trud in delo slovenskega naroda med nami, ker delo, ki ste ga doprinesli bodisi v mirnem ali vojnem času, je res vpoštevanja vredno. Slavil je padle vojake, čestital tistim, ki so se že vrnili iz vojaške službe kot tudi tistim, ki se še bodo vrnili. Opozarjal jih je, naj v bližnji bodočnosti le krepko poprimejo in nadaljujejo delo, katerega bodo morali starejši odložiti. Čas je kralje in hitro mine, zato le delajmo vztrajno in s polno močjo, ker še predno se bomo dobro zavedli, bomo že izročili naše delo našim naslednikom. O-pomnil je tudi, da kakor je vsa slovenska waukeganska naselbina delovala med vojno za zmago, tako naj tudi še sedaj poprime, ko bo kampanja za Victory bonde.

Župan North Chicaga, Hon. John P. Dromey je takoj k temu hudomušno pristavil, da se je župan northčikaškega predmestja Waukegana še prav dobro izrazil. Tudi on je v iskrenih besedah čestital v imenu North Chicaga na lepem uspehu Slovencev. Prav zelo pohvale vredno je dejstvo, da sta oba župana prisostvovala banketu in vsem govorom prav do zadnjega, torej se nista prišla samo za par minut pokazati, kar je tako rad pri enakih slavnostih. Videlo se je, da sta prav z zanimanjem sledila slovenskemu programu.

Gl. blagajnik Mr. Math Slana se je pa v iskrenih besedah spomnil mčza, ki je bil še navzoč med nami na 40letnici tega društva, ki je veliko storil za društvo in Jednoto, sedaj pa ga ni več med živimi, Mr. F. Opeka. Ljudstvo se z veliko spoštljivostjo spominja tega svojega rojaka, ki je toliko storil za slovenstvo za časa svojega življenja.

Predstavljeni so bili še vsi gl. odborniki-ca Jednote, kot Mrs. Težak, Mr. Gospodarich, Mr. Brince, Mrs. Trselich, Mr. Zefran in morda še kdo drugi, pa da nisem sledila imenom. Rev. M. J. Cepon, ki je že v lepi slovenski govorici govoril vernikom ob svoji novi maši, je sedaj marsikaj lepega povedal v še lepši in boljši slovensčini. Priporočal je društvom, da le še za naprej "Vse za vero,

dom in narod," da bo društvo še potem, ko ga bo sedanja mladina vodila, še praznovalo obletnico za obletnico v enako katoliškem duhu, kakor danes.

G. dr. M. Setničar pa nam je namignil, da on želi sedaj bolj poslušati kakor pa govoriti, kot ona žena, ki je imela bolnega moža. Vedno mu je govorila: Tako daj in tako daj, to smeš in to ne smeš, da boš "fajn," zdrav in korajžen možak. Mož jo je poslušal, pa nič rekel in po svoje mislil. Žena se je tega tako ustrašila, da je šla k zdravniku vprašat, kaj bi to bila za ena bolezen, ko me poslušaj, a nič ne sliši. Zdravnik pa je rekel: Ej ljuba žena, saj to ni bolezen, ampak dar božji.

Bertie Howley je žela buren aplavz za svoj accordion solo. Tudi Mrs. G. Repp, katero je spremljala na piano; Miss Kováčič, je lepo zapela "Ave Maria" in "Zapoj mi ptičica glasno."

Posnemanja vredno je tamkajšnje skupno sodelovanje sosednih družtev, katerih člani in članice so tako lepo pomagali na en ali drug način pri tej proslavi. Odborniki so se vsem tem javno zahvalili. Predstavljeni so bili navzoči odborniki vnanjih družtev, poklican je bil tudi Mr. Jože Grdina iz Clevelanda, ki se zdaj nahaja v Illinoisu kot že omenjeno. — Čestital je društvu in obenem omenil, da bo že še tudi osebno obiiskal Slovence v Waukeganu in North Chicagu v svrhu dobrega katoliškega dnevnika. — Ker so se po dvorani zaslišali vzkliki "Živio Cleveland," zato mislim, da bo imel Mr. Grdina tudi tam dobro srečo.

Nato so bili predstavljeni tudi politični delavci Slovenci, ki delajo za mestu North Chicaga in Waukegan. Precej jih je, iz česar je razvidno, da tudi v tem oziru Slovenci tam napredujejo.

Gl. predsednik Mr. Germ je nato omenil, da se mu to slavnje vidi kot pravo slovensko žegnanje. Tudi 40letnice tega društva se je udeležil in pet let razlike se zrcali samo v še večjem napredku društva. Le eno kazi to današnje veselje, ker ni več med nami žilavega delavca za društvo in Jednoto, sobrata Opeka. Tudi svetovna morija je vzela štiri nadebudne mladeniče, katerim naj bo večna slava. Delo podporne organizacije pa mora naprej. KSKJ je kakor cvetoča roža, katere cvetovi so raznešeni širom Amerike po slovenskih naselbinah, ki so kras oltarju katoliške vere. Članstvo te Jednote je že od začetka delalo po geslu: Vse za vero, dom in narod, in temu cilju so sledile fara za faro. —

Mary Blai.

SLOVENSKA ZLATA POROKA

Zlatoporočnica Peter in Katarina Majerle

Kansas City, Kans. — Letos na praznik sv. Martina 11. nov. Ta družina je imela tri otrobo poteklo ravno petdeset let, kar sta bila v Predgradu, fara Stari trg pri Kolpi poročena (1895) tu živeča Peter Majerle Sr. in njegova žena Katarina, rojena Osterman. Naš slavljenec, ki je bil rojen 15. sept. 1965 je letos dopolnil 80. leto starosti; tukaj v Kansas City, Kans. živi že 54 let; njegova žena je bila pa rojena 15. sept. 1875. v Deskovici vasi št. 14, torej je tudi v sept. letos dovrši-

Navdušeno je vzkliknil naš gl. predsednik: Naj živi naša Jednota kot taka in dela za ta sveti narodni cilj dokler bo še živel kak Slovenec v Ameriki! Sedaj, ko se bomo oddahnili od grozot svetovne vojne, pa povsnetimo svoje delo še za večjo Jednoto. Vesel sem, je rekel g. Germ, ko vas danes lahko pozdravim in čestitam v imenu 40 tisoč članov naše Jednote. Pohvalno se je izrazil tudi o tamošnji naselbini, ki je že dala toliko agilnih mož za Jednoto in slovensko stvar. Pohvalil je sedanjega tajnika društva št. 53 Mr. Joe Zorca, ki se toliko trudi za napredek društva. — Društvo sv. Jožefa je ob tej priliki po tajniku Mr. Zorcju podarilo gl. predsedniku pozlačeno kladiivo, s katerim bo kot gl. predsednik vodil prihodnjo konvencijo KSKJ v Pueblo, Colo. Zelo je bil g. Germ ginjen ob tem priznanju Waukegančanov njemu kot gl. predsedniku. Zahvaljeval se je kakor veselo ginjen otrok, ki je dobil nepričakovano lep dar od Santa Claus-a.

Mrs. Ana Novak je spekla za društvo lep "Birthday cake," katerega je kupil g. Gospodarich za 20 dolarjev in katerega je potem podaril nazaj ženam, denar pa se bo porabil v neke dobre namene.

Mi Chikazani smo s tem nekoliko skončali slavje 45letnice društva sv. Jožefa. Treba je bilo misliti na pot domov. Že zjutraj mi je sofer Mr. Miller naročil: Mary, to monkey business zvečer. Ob šestih bomo šli domov. Torej kdor se hoče peljati domov, naj ob šestih čaka pri avtomobilu. No, ja, pa sem čakala. O ti precartani Vrhniciani, dve uri sem čakala, pa še ni bilo soferja. Lahko bi se pri Coklarjih kaj pogovorila, sem pa Vrhniciane čakala. Na potu proti domu sem pa morala sama pikanje poslušati. Well, zares lep dan je bil to, bodisi v vremenu ali slavnosti, tako d asmo mi, ki smo bili tam rekli: V Waukegan bomo še sli!

Drugi dan v pondeljek smo pa imeli pogreb v Chicagu za umrlo članico društva M. P. št. 78 KSKJ, Mary Kavčič. Že več mesecev je bolehal, a 25. oktobra pa je bila rešena zemeljskega trpljenja. Veličasten pogreb, veliko število narodenih maš, veliko vencev je pričalo, kako priljubljena je bila rajna Mary med Slovenci. Globoko prizadeti družini izrekam moje iskreno sožalje.

Še več stvari imam na mislih, ki bi jih rada zapisala, toda časa primanjkuje, in dopis je že sedaj nevarno dolg, torej pa še prihodnjič kaj!

Mary Blai.

Poročevalec.

LIGA KATOLISKO-SLOVENCEV V AMERIKI

IZVRŠEVALNI ODBOR

Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 No. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Frank Tushak, Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Josephine Muster, Joliet, Ill.
3. podpredsednik: John Miklar, Chicago, Ill.
Tajnik: Rev. Alojzij Madic, Lemont, Ill.
Blagajnik: Joseph Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

SVETOVALNI ODBOR

Predsednik: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland 5, Ohio.
Člani: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja OFM, Rev. Aleksander Urnkar, OFM, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hill, Rev. Stefan Kasovic, John Germ, Frank Wede, Anton Grdina, Mary Polutnik, Catherine Roberts, Math Slana, Pauline Ozbolt, John Gottlieb.

NADZOJNI ODBOR

Predsednik: George J. Brince, Eveleth, Minn.
Člani: John Terslich, John Denis, Frank Lokar, Jean Teiak.

ZA PUBLIČNOST

Albina Novak, John Jerich, James Debevec, Ivan Zupan, Rado Stant.

"DOMOVINA V TABORIŠČU"

(Poslal Jože Zalar)
(Nadaljevanje)

Ponedeljek 25. junija.

Poslovilni koncert. Včeraj po končani popoldanski božji je naš mešani zbor priredil svoj prvi koncert v slovo dragim rojakom, ki odhajajo v Lienz in Špital. Zato je bil spored primerno sestavljen. Potočnikova "Pridi Gorenjč" je v krepkem mešanem zboru pričela koncert, naka je moški zbor odpel Pavčevce "Slovenec sem." Sledilo je ljubki mešanji zbor s Foersterjevo "Ah ni li zemljica krasna." Sledilo so: narodna "Žalost" za ženski zbor v Bajukovi prireditvi, koroska "Gor čez izaro" po Mihelčević harmonizaciji za mešani zbor, Jenkova "Lipa" za moški zbor, ponarodela "Slovensko dekle," narodni "Planinari" in "Večernica" ter Flajšmanov "Triglav" v šesteroglasnem mešanem zboru.

Nastopilo je okrog 70 moških in 100 ženskih glasov. Koncert je pripravil in vodil znani strokovnjak Silvin Mihelčič. Razmere, ki v njih živimo, za petje ni ugodne, vendar so se pevci zbrali v izredno lepem številu, še važi, ki jih je bilo brez not komaj 10, prav točno udeležavili in se za vsako pesem tako ogreli, da so poslušalce vidno ganili. Petje je bilo tako lepo, ubrano v glasovih in izenačeno, v ritmu enotno, v tolmačenju pravilno in tako toplo občuteno, da se nihče ni mogel ubraniti ginjenosti, ki se je stopnjevala ob spominu na domovino, nekdanje srečne čase in na mehko narodno pesem, ki so jo peli naši dedje in ki smo jo vriskali tudi mi in jo še bomo po neomajnem zaupanju peli v domačih logih in na domačih planinah. Saj verjamemo, kar so pevci zapeli: "Vse bo vihar razdjal, narod pa bo ostal!"

Ta prvi nastop je dosegel prodoren uspeh. Zahvala gre vsem, ki so s tako ljubeznijo sodelovali. Pevci, ki odhajajo dalje, naj vzamejo to priznanje s seboj in naj lepo pesem tudi v novih krajih skrbno goje, da nam bo v težkih časih dvigala glave. Mišle lepega petja med nami ne sme izginiti, pač pa naj nas naša pesem s svojo mogočno silo priporoča povsod, kjerkoli se bo glasila.

Koncerta se je udeležilo nekaj desetih odličnih angleških gostov, dam in častnikov z majorjem Bellom na čelu. Po drugi pesmi je naš zdravnik dr. Meršol najprej pozdravil navzočne angleške goste, dame in častnike mogočne zmogovite angleške armade, in sicer v angleškem jeziku. Nato je pozdravil pevce in poslušalce ter želel, naj bi naša pesem dvigala naša srca. Po končanem koncertu se je oglašil major Bell, ki se je vsem pevcem iskreno zahvalil v imenu vseh angleških gostov za ta koncert, ki naj bo prvi v vrsti tistih, ki bodo šle sledili. Pri tej priliki je voščil vsem, ki odhajajo v druga taborišča, srečno pot. Tri tisoč glav broječa množica slovenskega poslušalstva je majorja Bella in druge goste navdušeno pozdravila, naka so vsi tisoči mogočno zapeli našo himno "Hej Slovenci." Nato je imel poslovilni govor še dr. Joža Basaj.

Isti dan.

Priznanje angleških gostov. — Major Whitney Coats, komandant slovenskega taborišča v Špitalu, je zelo pohvalil slovensko pesem ter pri tej priliki po-

vedal, da je v njegovem taborišču, kamor prihodijo sredi pri- de še 1.400 Doljenjcev, že 600 slovenskih beguncev, ki že imajo svojega duhovnika, cerkev in ljudsko šolo. Navzoč je bil tudi komandant taborišča v št. Vidu na Glini. Major Davies, ki je prepotoval že vso Slovenijo in Jugoslavijo ter že pozna naše razmere in našo pesem, je želel imeti note na koncertu izvajanih pesmi, da jih bo igral na svojem klavirju. Miss Phillips, ki je glasbeno zelo izobražena, je izjavila, da tako lepega koncerta že tri leta ni slišala. Naša pesem jo je do solz ganila. Mr. Corseffis, ki je angleški referent za prosveto, je naglasil, da angleški zbori v Wallsu vsako leto pripravljajo tekmovalne. Po tem, kar je danes slišal, lahko reče, da bi ta slovenski zbor pri tem tekmovalju prav gotovo odnesel prvo nagrado.

Isti dan.

Slovenske knjige. — Te so nam zdaj izredno dragocene, ker so med nami redke. Knjige, ki jih imajo s seboj posamezniki, bi pa dobro služile gimnaziji. Zato prosimo, naj bi vsak, ki ima kazo slovensko knjigo, napisal na listek ime pisatelja in naslov knjige, ter vrgele v nabiralnik. Če bo gimnazija knjigo potrebovala, bi jo posodil ostane pa njegova last ter se mu bo vrnila po uporabi.

Torek 26. junija.

Slovenski ranjeni vojniki v bolnišnici. — V vojaški bolnišnici v Lienzu leže naslednji ranjeni vojniki slovenske narodne vojske, ki so bili v Lienz prepeljani iz Novega mesta skozi Maribor in Dravograd: Kolenc Janez, doma iz Globodola pri Mirni peči, Smolič Franc iz Dobruče, Sintič Franc od Sv. Križa pri Kostanjevici, Bohte Ivan iz Stopič pri Novem mestu, Penca Ignacij iz Lakenc pri Mokronogu. — Dne 13. junija je v vojaškem lazaretu umrl ranjeni slovenski vojak Anton Miklavčič, doma iz Zapušč pri št. Jerneju, oče 6 otrok. Pokopali smo ga 14. junija na lienskem vojaškem pokopališču.

Prej naštetih ranjenih vojakov ni ne vedo za svoje domače. Zato prosijo, da bi jim morda kdo iz vetrinjskega taborišča kaj sporočil, kaj je z njihovimi domačimi. Med potjo iz Novega mesta do meje so bili od partizanov popolnoma oropani, tako da bodo čisto brez vsega, kadar jih bodo odpustili iz bolnišnice.

Isti dan.

Selili se bomo. — Danes je naše taborišče živahno. Kakor čelabni panj, ki se pripravlja na roj. Jutri zjutraj bo slo od nas 2.000 bratov in sester v Lienz. Njihovo težjo prtljago danes popoldne še odvažajo na postajo. Jutri popoldne bodo začeli odvažati prtljago onih 1.400, ki pojdejo v Špital ob Dravi. Kakor je včeraj povedal komandant špitalskega taborišča, imajo tam že 600 slovenskih beguncev. V obeh krajih so pripravljena udobna bivališča.

Naš list želijo dobivati poslej tudi v Lienz in Špital. Poskrbljeno bo, da bo v vsakem taborišču zaupnik našega lista, ki bo list prejel in ga razpečeval. Njegova dolžnost bo tudi, da bo iz svojega taborišča listu stalno poročal. Pa tudi druge prosimo, naj poročajo v naš list vsako zanimivost. List naj bo ena med važnimi vezmi, ki družijo vsa slovenska taborišča.

Naši šotiri. — Vodstvo slovenskega taborišča je sklenilo, da bodo ljudje v novih tabori-

ščih tako nastanjeni, da bo poskrbljeno za pravost: moški posebej, ženske posebej. Kajpada je treba pri tem upoštevati, da morajo družine: mož, žena in otroci, ostati skupaj. To velja tudi za tukajšnje vetrinjsko taborišče, ki je že začasno in je v njem treba šotore na novo preurediti. Preuredite jih tako, kakor zahteva pravno življenje. Kdor se bo odšel proti temu pregrešil, se bo moral zagovarjati.

V rokah rdečih krvnikov. Komunistično glasilo "Ljudska Pravica" od dne 16. junija z naslodo Kremenjaka na Gorenjskem padla v roke partizanski patrulji domobranski kurat Ivan Hrvat in poročnik Josip Lavrič. Komunistični list ju lažljivo dolži 2 krvavih dejanj. Iz tega upravičeno sklepamo, da omenjenih dveh ni več pri življenju, ali pa vsaj dolgo ne bosta.

Kaj se godi v Železni Kaplji? — "Ljudska Pravica" pri- raša dopis iz "Železne Kaplje, v katerem pravi, da "so se tam pojavili partizane preoblečeni belogardisti, ki so hodili po hišah in delali preiskavo, češ da morajo pobrati vse, kar je vojaškega, ropali pa so tudi hrano." Ker so partizani prav tako delali po drugih delih Koroske in s tem slovensko mnogo škodovali, smo prepričani, da bi komunistični list tako izrazilo komunistično "delovanje" rad naprtil svojim nasprotnikom. Ker je razglašeno, da so partizani zmagali in vse svoje nasprotnike pobili, se moramo sedaj čuditi, odkod naj bi se vzeli ti novi "belogardisti."

Narodna sramota. — Komunisti so v Ljubljani začeli tiskati in izdajati koroskim komunistom namenjeno nemško glasilo "Die Einheit." Kaj takega se v Ljubljani niti nacisti niso drznili. Pa tudi slovenski komunisti, dokler so šarili po Koroskem, si niso izmislili, da bi bili v Celovcu začeli izdajati slovenski list, kar bi bilo za slovenske Korosce velikanskega pomena.

Torek 26. junija.

Vetrinjsko taborišče bo razse- ljevo. — V ponedeljek zvečer je poveljnik taborišča g. major Bell naglo sklical sejo slovenskega taboriščnega vodstva in je naglasil tole:

Obžaluje, da mora danes spreminiti nekaj izjav, ki jih bil izrekel pred nekaj dnevi. V soboto je namreč komandant tukajšnje angleške vojske ogledoval naše taborišče na vetrinjskem polju in se sam prepričal, da to taborišče res v ničemer ne odgovarja svoji nameni. Zato je sklenil, da ga je treba čimprej razseliti. Odločil je, da se večina sedanjih prebivalcev razseli takoj v druga bolj udobna taborišča. Tam naj bi družine imele po možnosti vsaka svojo hišico. Tako do konca tega tedna v Vetrinju ne bo ostalo več ko 500 naših beguncev in ti bodo vsi nastanjeni v tovarni, torej pod streho. Vsi drugi se bodo pa te dne odpeljali po naslednjem redu:

V sredo zjutraj se bo 300 ljudi odpeljalo v št. Vid na Glini in sicer po cesti, ker razdalja od tu ni velika.

V četrtek 28. junija se bo spet 300 ljudi prav tako odpeljalo z avtomobilom v št. Vid na Glini.

Isti dan, to je v četrtek, se bo z vlakom odpeljalo 600 ljudi v Lienz. Z istim vlakom se bo odpeljalo 200 ljudi v Špital ob Dravi.

V petek in soboto se bo vsak dan odpeljalo po cesti z avtomobilom po 200 ljudi v Judenburg. Tako bo v vseh novih taboriščih dovolj naših ljudi, da si bodo v njih ustanovili in organizirali svoje občine in svoje samoupravo. V Lienzu bo brez tistih, ki so že tam, 2600 beguncev iz Vetrinja. V Špitalu bo zdaj brez tistih, ki že dalje časa tam prebivajo, iz Vetrinja 1600 slovenskih beguncev. V št. Vidu na Glini jih bo 600 od tu, v Judenburgu pa 400.

Izjava g. majorja. — G. ma-

lor Bell je izjavil, da mu je žal, ko je moral našo skupnost tako razdeliti na štiri dele in to še celo tako naenkrat. Zagotavlja pa vse slovenske begunce, da bodo vsi angleški komandantje v taborišču prav tako z ljubeznijo skrbeli za slovenske begunce, kakor so v Vetrinju skrbeli on in njegovi sodružniki, dame od Rdečega Križa in oficirji. Naj bomo prepričani, je dejal, da bomo tudi v novih taboriščih deležni dovolj dobre voje Angležev, ki nam bodo skušali ustredi. Podpirati pa moramo tudi mi svoje nove poveljnike tako, kakor smo njega tukaj. Umevno je, da v kratkem času 7 tednov ni bilo mogoče taborišče popolnoma urediti, vendar je želja in prizadevanje, da bi vsi Slovenci bili skupaj. Slovensko gimnazijo, je rekel g. Bell, je treba na vsak način dalje držati. Ker bo v Lienzu največ Slovencev, bi bilo morda primerno, da se gimnazija premesti tja. Teh 500 Slovencev, ki ostanejo še v Vetrinju v tovarni, bo ostalo tu le začasno, dokler se tudi zanje ne najdejo nova primerna prebivališča.

Kako je v domovini. — Od popolnoma zanesljive osebe, ki je vse povedano na lastne oči vide- la, smo dobili tole poročilo:

Tista strašna eksplozija v juniju, ko je šla v zrak zaloga municije na ljubljanskem kolodvoru, je napravila v Ljubljani veliko škodo, zlasti okoli glavne železniške postaje.

Razrušeno je BARAGOVO SEMENIŠČE, tovarna ZMAJ na Martinski cesti, precej močno je trpela vsa Jegličeva cesta. Posebno hiše, ki stoje od Kolinske tovarne na oni strani južne železnice in ob Zeleni jami, so mnogo trpele. Na Krekov trg sredi Ljubljane je priletelo kolo od razdejane železničnega voza.

Šipe so popokale po vsem mestu in celo v Dravljah, ki so 4 km. oddaljene od kraja eksplozije.

S prehrano je velik križ. Z gor- renjskega vozijo cele vrste avtomobilov z zaplenjeno živino neznanu kam. Povsod, v mestu in na deželi, so ljudje morali prigrasiti vsako zrno žita in vsakega drugega živeča. Kdor je imel količkaj zaloge, najsi je bila še tako majhna, ni dobil nobenih živilskih kart. Sicer pa tudi oni, ki te karte imajo, ne dobe nanje skoraj nič. Odkar smo šli mi od doma, niso dobili drugega kot 2.50 kg. moke in 4 dkg sladkorja. Ljubljana resnično strada, z njo pa tudi podeželje. Po soglasni sodbi vseh je v Ljubljani 80% ljudi, ki so proti OF, med njimi najbolj taki, ki so poprej od nje pričakovali samo mleka in medu.

Med tem seveda komunisti po svoje šarijo. Ravnatelja tovarne STORA so zaprli z družino vred, na njegovo mesto so postavili tekstilnega mojstra Emila Strlica. Prav tako so se lotili tobačne tovarne.

Razglasilo so mobilizacijo vseh moških od 18 — 35 leta, radi česar mnogi beže v gozdove. S tem pa raste komunistični teror. Na Ježici so zaprli župnika Janeza Puclja, češ da je imel skriven sestanek z več kot 5 ljudmi, kar je prepovedano. V resnici ga ni imel. Vsem, ki so odšli od doma, so komunisti pobrali iz hiš vso obleko.

V škofovih zavodih imajo zaprte svoje nasprotnike. Te od časa do časa v posameznih skupinah odvažajo v Podutik, kjer je nad Glinco globoka jama "Brezarjevo brezno." V to jama so pomotali trupla svojih žrtv, ki so jih tam v kamnolomu postrelili. To jama so hoteli za- betonirati, pa so se potem premislili, ker je kri od trupel začela teči po Glinici in je zastropila ljudi in živino, ki je rabila tisto vodo. Zdej s pomočjo nemških ujetnikov pobirajo trupla iz jame in jih odvažajo neznanu kam. Vsak dohod v bližino te jame je vojaško močno zastražen.

Naš list se tudi seli. — "Domovina v taborišču" se bo pre-

selila v Lienz, kjer bo največ naših ljudi in tudi gimnazija. Vsi pa moramo skrbeti, da bo list še nadalje vezal nas vse, ki nas družijo trda begunska. To bo pa mogoče le, če bo list imel v drugih taboriščih pridne zastopnike in sodružnike ter dopisnike. Zato prosimo vse svoje rojake iz vseh taborišč, naj nas sproti obveščajo o vsem, kar se bo pri njih novega zgodilo. Kdor bo do-

O SOCIALNEM VPRAŠANJU

(Povzeto po razlagah dr. Andreja Gosarja.)

Piše P. B.)

Po spisu dr. Andreja Gosarja. P. B. (Nadaljevanje)

4. Dolžnost dela za vse.

Ko se poudarja, da so vsi ljudje dolžni delati in tako pospeševati občno blaginjo, seveda neče tega vsak razumeti. Nekateri ugovarjajo in sprašujejo tako:

"Kaj pa, če imam dovolj pošteno pridobljenega premoženja in lahko vse plačam, kar potrebujem? Kako da moram kljub temu delati, ko mi vendar ni treba?"

Kako silno naiven in otročji je tak ugovor! Vse lahko plačam, praviš! Ko si pa plačal in porabil, ali je zdaj vse poravnano? Vzemimo zemljo! Ko si ti zemljo pojedel, je ni več, pa je s tega stališča vseeno, če si jo kupil ali pa ukradel. Zemlje ni več in če jo hočemo nadomestiti, mora nekdo narediti novo zemljo. Treba je dela in truda.

Ali vzemimo steklenico. Ti si jo ubil in plačal. Ko je steklenica plačana, s tem še ni rečeno, da je tudi zopet cela. Ubita steklenica ostane ubita, pa jo še tako drago plačaj. Treba je, da se znova trudi in dela toliko in toliko ljudi, da napravijo novo steklenico. Oni se morajo torej truditi, ker brez dela nimajo sredstev za življenje, ti si pa lahko brez dela privoščiš lenobo in samo plačujes?

Pomislimo, kaj bi bilo, če bi vsi ljudje brez izjeme hoteli na ta način živeti. Recimo, da bi vsi hoteli žiti in moko in kruh samo kupovati in plačevati, nihče pa bi ne hotel iti orat in sejati, ker je to delo težko. Kako hitro bi manjkalo ljubega kruha vsem, tudi tistim, ki imajo dvojni denarja in lahko plačujejo. Zakaj denar sam, tudi če je zlat, ne more nadomestiti kruha in drugih potrebščin za življenje.

Mislím torej, da se pri tem ugovoru ni treba dalje muditi. Samo to prosim, da mi dovolite, da se pomudim pri besedah o "pošteno pridobljenem bogastvu."

Kaj vse smatrajo ljudje danes za "pošteno pridobljeno"? Toda povejte mi to, koliko ljudi je danes na svetu, ki so si svoje "pošteno pridobljeno bogastvo" pridobili — z delom! Vi vsi, ki delate s svojimi rokami ali svojo glavo, nekateri po 20, 30, 50 let — ali je kdo od tega aste, kakor so bili vaši stari milijonar? Nihče! Daleč od tega ste, kakor s obil i vaši starši in bodo najbrž vaši otroci, če bodo pošteno živeli.

Zakaj tako? Zato, ker si z delom samim človek navadno ne pridobi velikega imetja. Res je, da si tekom let lahko nekaj nahrani, toda to je vedno le malenkost in se ne da primerjati z bogastvom, ki ga imamo tu v mislih in se danes za posebej izvoljene tako silno množijo in naraščajo. Res je, bogastvo bi moralo ustvarjati ljudem le njihovo lastno delo. Ali za ustvarjanje bogastva, kapitalističnega bogastva, je treba toliko dela, da ga ena sama oseba ali ena sama družina nikdar ne zmene. Zato od samega osebnega dela na splošno še nihče ni postal bogat v kapitalističnem smislu. Veliko in ogromno bogastvo se navadno kupiči le tam, kjer se sklepajo "srečne kupčije" ali kjer na stotine ali ti-

bil kako obvestilo od doma, naj ga nam pošlje. Prav tako naj vsak z ljubeznijo sprejme in informira o vsem rojake, ki bodo še pribežali semkaj čez mejo.

OPOMBA POROČEVALCA: Številka 37. lista "Domovina v taborišču" z dne 26. junija je zadnja, ki nam je prišla v roke. Dne 15. julija je pa izšla v Lienzu prva številka novega lista "Slovenec v Tirolah."

Ideja za ustanovitev zadruge je bila sprožena meseca februarja leta 1920 po pokojni Apoloniji Tonin na seji ženskega društva, št. 119 SNPJ. V idejo se je takoj zainteresirala večina članic. Sprejet je bil predlog, da se povabi na skupno sejo vsa slovenska in hrvatska društva naselbine. Ugajala je ideja tudi ostalim rojakom. Dne 23. aprila se je udeležilo skupne seje 26 zastopnikov podobnih organizacij. Že na tej seji je bil izvoljen začasni odbor. Sklenilo se je nadaljevati s pričetim delom in poudarjalo, da je treba najprej zainteresirati članstvo raznih organizacij. Izvoljen je bil še poseben odbor, katerega naloga je bila preskrbeti informaciji glede ustanovitve in poslovanja od Co-op Trading Co., katero so ustanovili finski in švedski rojaki že devet let poprej. Sledilo je še več sej in vodila se je živahna kampanja za nabiranje članov.

Dne 17. avgusta se je združilo ali inkorporiralo 225 delničarjev v Waukegan-North Chicago Cooperative Association. Članarina je bila \$1, delnice pa po \$25. Vsota \$10.000 je bila določena za pričetek.

Prva Slovenska zadruga grocerijska trgovina je odprla vrata dne 13. septembra 1920 na Prescott in 11. cesti v North Chicago. Trgovski obrat z upravo in blagom je bil kupljen od rojaka John Možina, kateri jo je obratoval, dokler ni bil nastavljen prvi poslovodja Richard Spaček. Ta jo je vodil samo par let, njega je nasledil John Zalar, ki je posloval do leta 1930.

Zadruga je uspevala takoj spočetka. Že leta 1921 je bilo prodanega blaga za \$68,515; ta vsota se je podvojila v prvih treh letih. Ker najeti prostori niso več odgovarjali potrebam, se je sklenilo sezidati lastno poslopje. V to svrhu je bil kupljen vogal desete ceste in Wadsworth ulice. Nova trgovina s prostori za zalogo je stala \$30.000. V novih prostorih je trgovina uspevala še bolje. V letu 1929 se je vsota prodanega blaga že bližala četrt milijonu. Prišla pa je depresija in izkupiček je padel v letu 1930 na \$116,978. Po depresiji se je trgovina zopet zboljšala; v letu 1939 je izkupiček zopet dosegel \$154,820, članov pa je bilo 497.

Leta 1933 se je odprla prva podružnica v malem najetem prostoru na Victoria in 13. cesti v North Chicago. Trgovina je v tem neznatnem prostoru tako uspevala, da ni kazalo družega kakor kupiti poslopje, ko je bilo isto postavljeno na prodaj. Druga podružnica je pričela obratovati v letu 1934 na Oak St. v Waukeganu. Nekaj let pozneje se je poskusilo s tretjo, v sredini trgovskega središča na Sheridan cesti v North Chicago. Zadnji dve trgovini nista tako dobro uspevali kakor prvi dve. Mnenje je danes, da je temu bil vzrok najbrž to, ker se ni vnaprej preiskalo, ali so ljudje, živeči v okolici pripravljene kupovati v zadrugi trgovini ali ne. Ker ni bilo dovolj uspeha, se je obrat teh trgovin prenehal, prenovila pa se je glavna trgovina in spremenila poslovanje v samopomočno ali self-service trgovino v juniju 1942. Članstvo se v začetku ni popolnoma strinjalo s prenovitvijo, ampak izkazalo se je, da je bil to korak v pravo smer, posebno ker je zadnja leta tako primanjkovala (Dalje na 7 strani)

Vse to je tako samo po sebi razumljivo, da se nam ni treba sklicevati na krščanstvo, da branimo svoje mnenje in prepričanje, da je vsak človek dolžan delati za skupnost. Ni nam treba navajati na primer sv. Pavla, ki je zapisal, da kdor ne dela, naj tudi ne je.

Mirne duše lahko rečemo: Vsakdo, kdor je le res pošten, pa naj bo kristjan ali Turek ali celo navaden brezverec, mora vse to videti in priznati. (Konec prihodnjic)

Ob petindvajsetletnici Slovenske zadruge Waukegan, Ill. — V soboto večer 10. novembra se bo tukaj praznovala 25-letnica Slovenske zadruge trgovine. (Waukegan-North Chicago Cooperative Association).

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Uredništvo in upravljanje: 6117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 3, OHIO. Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do sobote opoldne su priobčeno v številki naslednjega tedna.

Official Organ of and Published by THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A. In the Interest of the Order.

Imaged every Wednesday OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 3, OHIO. Phone: Henderson 9913

Terms of subscription: For members yearly \$0.84 For nonmembers in U.S.A. \$2.00 Foreign Countries \$3.00

PRIZADETIM DRUŠTVOM V IZPODBUDO

V št. 42 Glasila z dne 17. oktobra nam je naš glavni tajnik brat Josip Zalar omenil 91 naših krajevnih društev, ki so bila v sedanjih D. U. kampanji tako agilna, da so do konca septembra prejela že eno ali več nagrad; k temu številu je treba pristeti še 57 društev, ki so sicer tudi sodelovala, toda nagrad pa niso dobila; to znaša vseh 148 sodelujočih društev.

Ker je pa bila kampanja razpisana na vsa društva brez izjeme, zato prihajamo danes s to našo prvo izpodbudo do onih 28 zaspanih društev, da naj se vendar že enkrat zdravimo, kajti kampanja traja samo še dva cela meseca, do 31. decembra. Saj se ne zahteva kakke kvote ali predpisane števila novih članov!

- Iz I. skupine: St. 17—Jenny Lind, Ark. St. 51—Iron Mountain, Mich. St. 58—Haser, Pa. St. 62—Bradley, Ill. St. 74—Springfield, Ill. St. 75—La Salle, Ill. St. 84—Trimountain, Mich. St. 88—Mohawk, Mich. St. 92—Pittsburgh, Pa. St. 95—Broughton, Pa. St. 121—Little Falls, N. Y. St. 124—Gary, Ind. St. 128—Etna, Pa. St. 147—Rankin, Pa. St. 154—Peoria, Ill. St. 167—Thomas, W. Va. St. 179—Elmhurst, Ill. St. 186—Bradley, Ill. St. 189—Springfield, Ill. St. 195—North Braddock, Pa. St. 204—Hibbing, Minn. St. 210—Universal, Pa. St. 220—West Pullman, Ill. St. 222—Bessemer, Pa. St. 238—Brooklyn, N. Y. St. 250—Girard, Ohio

Zelo smo radovedni, če bo imel ta naš opomin kaj uspeha? Sredi decembra se bomo še enkrat, in sicer zadnjič s slično izpodbudo oglasili ker bi imeli radi, da nam ne bo treba niti enega društva beležiti v ono "črno" knjigo; torej zaspanci—na noge!

NAŠA JEDNOTA PRED 49 LETI

Ker vemo, da zgodovina naše podporne organizacije zanima vsakega našega Jednotarja in Jednotarico, saj je bila ista začetnica vseh drugih slovenskih Jednot, in ker veliko mladih članov iste morda še ni čitalo, zato prihajamo danes z nekaterimi važnimi zgodovinskimi podatki oziraje se na Jednotno poslovanje l. 1897, torej pred 49 leti, ko je bila ista komaj tri leta stara, kajti uradno je začela poslovati šele s 1. junijem 1894.

Sicer so bili ti zgodovinski podatki iz leta 1897 že enkrat v Glasilu objavljeni za Jednotni srebrni jubilej z imeni tedanjih društev in članov, kar se pa kaj lahko pozabi. Dolgi navedene podatke posnemamo iz Koledarja Amerikanskega Slovenca za leto 1898, tiskanem v Tower, Minn. Na razpolago nam ga je že svoječasno dal naš znani sobrat Matija Pogorelec, vnet nabiralec zgodovinskih stvari naših slovenskih misijonarjev in ustanovnik Buhovskega muzeja v Duluthu, Minn. Zato mu zopet izrekamo lepo zahvalo. Brat Pogorelec je tudi veliko predmetov prispeval za naš Slovenski narodni muzej v Clevelandu, Ohio.

Leta 1897 je imela naša Jednota samo sledečih devet glavnih odbornikov: Predsednik: Anton Nemanich, Joliet, Ill. Podpredsednik: Josip Agnich, Ely, Minn. Glavni tajnik: Martin Geršič, Pueblo, Colo. II. tajnik: John R. Sterbenz, Calumet, Mich. Blagajnik: Anton Golobich, Joliet, Ill. Duhovni vodja: Rev. Ciril Zupan, Pueblo, Colo. Nadzorniki: Maks Buh, Tower, Minn., Ignac Tancik, Calumet, Mich. in Ivan Gouže, Ely, Minn. Ker je glavni tajnik decembra 1897 resigniral zaradi nameravane inkorporacije Jednote, je njegovo mesto prevzel Michael Wardjan iz Joliet, Ill. Častni člani: Mil. škof Ignac Vertin, generalni vikar Jos. F. Buh in Dr. Josip Plautz.

Isto leto je Jednota imela 43 krajevnih društev in je poslovala v sledečih 15 državah z označenim številom društev: Alabama 1, Arkansas 1, Colorado 4, Iowa 2, Illinois 9, Kansas 1, Minnesota 5, New York 1, Michigan 2, Montana 4, Ohio 3, Pennsylvania 7, Washington 1, Wyoming 7, in West Virginia 1.

Vsa ta društva so štela skupaj 2,146 članov in 9 posameznih članov, torej vseh skupaj 2,155 v blagajni Jednote je bilo pa tedaj samo \$2,089.22 skupnega premoženja.

V označenem koledarju se omenja tudi tole: "K. S. K. Jednota izplačuje v slučaju smrti uda \$800.00 in v slučaju smrti soproge \$200.00. Tudi ponesrečencem je v zdatno pomoč."

Rojstna država Jednote, Ill., se je tudi istočasno ponašala z največjim številom krajevnih društev (9) in skupnim članstvom 482. Tukaj lahko vidite koliko članstva je imelo leta 1897 vsako jolietško društvo: št. 2, 127; št. 3, 45; št. 8, 51 in št. 29, 99, torej vseh skupaj 322.

Poleg tega društva danes več ne poslujejo še sledeča tedanja društva št. 10, Clinton, Iowa; št. 22, Rock Springs, Wyo.; št. 24 v Blocton, Ala.; št. 26, Leadville, Colo.; št. 27 v Crested Butte, Colo.; št. 28 v Great Falls, Mont.; št. 31 v Thomas, W. Va.; št. 33 v Pittsburgh, Pa.; št. 34 v Finleyville, Pa.; št. 35 v Elyria, Colo.; št. 36 v La Salle, Ill.; št. 37 v Lorain, Ohio; št. 39 v Riggs, Iowa; in št. 46 v New York, N. Y. V nekaterih gorinavedenih nasebinah so bila zopet ustanovljena nova društva, ki imajo danes višje ali drugačne številke ali so se pa s pozneje ustanovljenim združila.

Danes, po preteku toliko let šteje Jednota 176 društev v 20 državah in 40,067 članov; njeno premoženje znaša nekaj nad 6 milijonov, skupne podpore je pa dosedaj izplačala okrog deset milijonov dolarjev.

Ako hočete kakega svojca dobiti iz starega kraja

Pred to zadnjo svetovno vojno so morali vsi priseljenci, prihajajoči v to deželo, položiti pri ameriškem konzulu zagotovitev, da po prihodu v Zed. države ne bodo postali javno breme dežele. V zvezi s tem so mnogi predložili izjave (Affidavits) svojih sorodnikov ali morda prijateljev v Ameriki. Ti so v teh zapriseženih izjavah zagotovili ameriške nasebinjske oblasti, da bodo skrbeli zato, da osebe za katere jamčijo in dajejo poročstvo, ne bodo postale javno breme. Tako izjava pa seveda ne pomeni, da mora porok potem v tej deželi podpisati ali skrbeti za svojega sorodnika ali prijatelja, katerega mu je oskrbel izjavo vzdrževanja.

Izjava v glavnem jamči oblastim le to, da bo podpisani in zapriseženi porok skrbel, da oseba, za katero stoji dober, ne bo v slučaju bolezni ali kake druge nezgode postala javno breme, pač pa bo v takem sludolžnost ali obveznost zapriseženega sorodnika ali prijatelja velja dokler novdolsi priseljenec ne postane ameriški državljan. Važno je vedeti, da izjave sorodnikov veljajo v obeh obalst velik več nego izjave prijateljev. Precejšnjega pomena je tudi to, če je porok maerski državljan.

Sedaj, ko je vojna minila, se marsikateri Američan ukvarja z mislijo, da bi dobil kakega sorodnika ali prijatelja iz starega kraja sem v Ameriko, ker bi tukaj našel boljše zavetje in lepše prilike za življenje. Skoro gotova stvar je, da bo večina priseljencev, ki bodo prišli po tej vojni v Zed. države, v revnem gmotnem stanju in radi tega tukaj podajamo potrebne informacije z ozirom na zaprisežene izjave zagotovitve vzdrževanja:

Izjava ali affidavit vzdrževanja mora vsebovati informacije kot sledi: 1. Ime, starost, kraj rojstva in sedanjí naslov osebe (ali osebe), kateri je izjava namenjena.

2. Polno ime in naslov podpisnika izjave (to se pravi, osebe, ki je napravila in podpisala izjavo zagotovitve vzdrževanja).

3. Rojstni kraj ter datum rojstva podpisnika.

4. Državljanstvo podpisnika. (Ako je podpisnik državljan Zed. držav, mora navesti kdaj in na katerem sodišču je dobil državljanstvo. Pokazati mora

be v duplikatu, ki navaja kakšno zavarovalnico ima, koliko je celotna vsota police, kot tudi koliko je ista sedaj vredna.

5. Ako vodi zaupnik lastno poslovanje ali business, je sprejemljivo poročilo o njegovem gmotnem stanju, katerega mu firma kot Dunn in Bradstreet, a zadostuje pa tudi potrjena kopija (v duplikatu), ali fotostatična kopija (tudi v duplikatu) prve strani podpisnikove zadnje davčne tiskovine, ki jo je izpolnil (Income Tax Return). FLIS.

Profesor Laski dobil odgovor tudi po radiu

Pisali smo že o tem, kako je profesor Laski, ki je govoril po radiu iz Londona zborovanju ameriških levičarjev v New Yorku napadel Vatikan in sploh katoliško Cerkev. Na istem radijskem omrežju mu je v nedeljo 7. oktobra odgovoril v svojem 15 minut trajajočem govoru komandant katoliških veteranov, Erward T. McCaffrey.

V naslednjem prinašamo poglavitne misli iz njegovega govora: Rojaki Amerikanci! Odgovarjam na znane žaljive in neobje trditve, ki jih je pred tednom dni izrekel prof. Laski.

Mr. Laski je načelnik angleške Delavske stranke. Čemu naj bi ta mož, ki je angleški iržavljan, hujskal Amerikance zoper njihovo vladu z ozirom na neko stvar (Španijo), ki se jim nalaše predstavlja v močno potvarjeni luči? Ko Laski govori o Španiji in se zahteva zanjo to in to, dela to po svojem lastnem priznanju v prilog neke druge države — Sovjetske Rusije.

To je propaganda sovraštva. Naš ameriški način življenja je nam Amerikancem drag. V teh zadnjih letih je nič manj ko 11 milijonov naših sinov, bratov in mož postavilo svoje življenje v nevarnost z namenom, da bi naš ameriški sistem ostal nedotaknjen. Zato imamo zaupanje v ameriško ljudstvo, da bo znalo prav presoditi tako nam popolnoma tujo ideologijo, kakor nam jo je ponujal v svojem govoru prof. Laski.

Laski je ne samo podpiratelj komunističnih teorij, ampak je tudi brezverec, ateist. Tako izjavlja sam. Dejal je in pisal, da bo znanost nadomestila vero. On trdi, da je vera opij za ljudstvo. Besednjak pravi, da je ateist človek, ki trdi, da Boga ni.

Zaupanje v Boga je vpletene v vsako nit ameriškega javnega življenja. To po večini sploh premo poudarjamo. — Naša ameriška vlada nam garantira svobodno uporabo določenih pravic, ki jih je Tomaž Jefferson v "Deklaraciji Neodvisnosti" imenoval "neodajne pravice." Teh neodajnih pravic nam ne daje naša vlada. Prihajajo pa do nas potom naše vlade in samo kaka krivična vlada bi se drznila te pravice komu zabraniti. Te pravice so nam vsem dane od samega Boga — in tudi to je zapisano v naši "Deklaraciji Neodvisnosti."

Vi veste, kako je to zapisano: Vsem ljudem so dane od njihovega Stvarnika neke neodajne pravice! Ali vidite, za kaj gre? Ako ni Boga, ako ni nobene oblasti NAD kako državno vlado, potem je vlada najvišja in zadnja oblast. Z drugo besedo: Vlada sama postane — bog! In tako pridemo do komunizma ali fašizma, ki oboja trdita, da Boga ni, da pa njegovo mesto zavzame — DRŽAVA, ki nima nad seboj nobene oblasti.

Oni ne — Amerikanec, Laski ki je pred tednom dni kruto žali milijone Amerikancev, je ateist. Tako sam priznava. Preveč je previden, da bi priznal, da je njegov ideal anarhija. Ampak če bi ga kdo imenoval fašista, bi kričal do neba, da se

Logo for K. S. K. JEDNOTA with decorative border and text.

Ustanovljena z Joliet, Ill. dne 2. aprila, 1894. Izstoparjena z Joliet, Ill. dne 15. avgusta, 1894. GLAVNI URAD: 6117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 3, OHIO. Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovalna glavnega tajnika 5448. Od ustanovitve do 30. sept., 1945, made skupna izplačana podpora \$9,767,557. Solventnost 139.91%

GLAVNI PREDSEDNIK: JOHN GERM, 617 East "O" St., Pueblo, Colo. Prvi podpredsednik: JOHN EBERHART, 4728 W. 182nd St., Chicago, Ill. Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4718 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. Tretji podpredsednik: JOSEPH LEBKAM, 195—32nd St., N. W., Barberden, O. Četrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Ely, Minn. Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Shobogan, Wis. Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4573 Pearl St., Denver 18, Colo. Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 251 N. Chicago St., Joliet, Ill. Pomočni tajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 251 N. Chicago St., Joliet, Ill. Glavni blagajnik: MATT P. SLANA, 415 N. Chicago St., Joliet, Ill. Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 618 N. Chicago St., Joliet, Ill. Vrhovni zdravnik: DR. JOS. E. URSICH, 1801 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

NADSEBNI ODBOR Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 513 Adams Ave., Eveleth, Minn. Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 89th St., Lorain, O. Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1263 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa. Tretji nadzornik: JOHN FREEDRICK, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O. Četrti nadzornik: MARY BOONHAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O. FINANČNI ODBOR Predsednik: JOHN GERM, 617 East "O" St., Pueblo, Colo. Tajnik: JOSEF ZALAR, 251 N. Chicago St., Joliet, Ill. Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARIK, 200 Ruby St., Joliet, Ill. Drugi odbornik: MARTIN SHUKLE, 811 Avenue "A", Eveleth, Minn. Tretji odbornik: RUDOLPH G. BRUDMAN, 400 Burlington St., Wilkinsburg, Pa. Četrti odbornik: GEORGE J. BRINCE, 513 Adams Ave., Eveleth, Minn. POROTNI ODBOR Predsednik: JOHN DIEHMANN, 1102 Janey St., Pittsburgh, Pa. Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117—5th St., S. W., Chisholm, Minn. Drugi porotnik: JOSEPH RUSSE, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo. Tretji porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis. Četrti porotnik: JOHN TERSELAICH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Peta porotnik: JOHN BEVCO, Alexander Ave., Strabane, Pa. Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA: IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. VODJA ATLETIKE: JOSEPH ZORO, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. NAČELNICA MLADINSKE IN ŽENSKKE AKTIVNOSTI: JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill. Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče na Jednoto, naj se pošiljajo na glavne tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopisne, trževne vesti, razna razmanila, oglase in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

svobodo ali je pa niso nikoli imeli.

Pa pustimo to. Mi vemo, kaj in kdo je Amerikanec. Amerikanec je človek, ki veruje, da je vsak človek obdarjen s posebnimi neodajnimi pravicami. Imamo te pravice čisto preprosto zato, ker smo pač ljudje. Fašist in komunist v te pravice ne verujeta. Zato pravi Amerikanec ni ne fašist in ne komunist!

Prof. Laski, ta neamerikanci človek, je posebej naskočil katoliško Cerkev. Dejal je med drugim, da je Vatikan sovražen napram zopetnemu vstajenju demokracije. Toda kaj je po njegovem mnenju demokracija? Ko je govoril Amerikanec, bi človek mislil, da je razumel pod demokracijo to, kar razume pod to besedo Amerikanec. Toda ni treba, da bi ta mož razlagal Amerikanecem, kaj je stališče Vatikana v vprašanih svobode in človeških pravic in dostojanstva človeškega bitja. In te reči so za nas demokracija. Vsa zgodovina Cerkve pričuje o tem in naš ameriški tisk je že dosti pisal o tem, kako si sedanji papež vse to zamišlja.

Nič manj značilna kot besede so dejanja Vatikana. Kdor hoče vedeti, kako Vatikan dejansko razume demokracijo, naj vpraša žrtve totalitarnih zatirancev. Te žrtve je Vatikan branil skozi vseh zadnjih dva tisoč let. Samo en primer: Vprašajte Jude...

Toda morda je Laski hotel, da mi razumemo demokracijo tako kot jo razume on sam. Njegov ideal demokracije je država, ki postavlja koncentracijska taborišča za vse one, ki se drznejo ubogati Boga. Njegov "demokratični" ideal je država, ki potom svoje uradne propagande razširja brezverstvo. Tako je bila Hitlerjeva država, ki je mesarila bogaboječe Jude in kristjane v milijonih.

Vidite, ta neamerikanski človek je napadel vsako vero, ne samo katoliško in krščansko. Naša ameriška svoboda temelji na razodetih resnicah judovstva in krščanstva. Vzemite iz našega življenja Boga, pa ste izpodbudili svobodo. Lahko imamo svobodo "pod Bogom," ne moremo pa imeti svobode brez Boga. Kakor hitro zavržemo v javnem življenju Boga, smo postavili državo na najvišji vrh. Nekdo mora biti na vrhu. Če ni tam Bog, je pač država. To je bilo v Nemčiji, to je povsod, kjer so ljudje izgubili

DELAJE TOČEN NASLOVI: Kakor vsa večja mesta, tako je tudi naše mesto Cleveland zadnji čas razporedilo vse svoje poštno podružnice v različne poštno okraje (zones) s številkami. To se je ukrenilo zaradi bolj hitrega poslovanja pri razdelitvi došle pošte ker manjka klerkov in pismonoš. Uredništvo našega lista spada v poštni okraj all zono št. 3. Zato prosimo tajnike, tajnice krajevnih društev in vse dopisnike, da naj vedno označijo poleg imena Cleveland še št. 3. Tako označite to številko tudi na karticah, ki jih pošiljate če je kaka sprememba naslova članov. Naslov naj bo torej: Glasilo K. S. K. Jednote 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.

Finančno poročilo K. S. K. J. za mesec sept. 1945
Financial Report of K. S. K. J. for September, 1945

Table with columns: DOHODKI—Income, IZPLAČILA—Disbursements, Dr. št. Lodge No., Skupni znesek, etc. Rows 1-218.

Summary table with columns: 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Table with columns: Dr. št., St. št., Ases., etc. Rows 1-218.

Table with columns: Dr. št., St. št., Ases., etc. Rows 1-218.

Table with columns: Dr. št., St. št., Ases., etc. Rows 1-218.

PREMEMBE NAČRTA ZAVAROVANINE
St. 2, Joliet, Ill.: CC-47298 Frank Filak, CC-47299 August Sukle.
St. 7, Pueblo, Colo.: CC-47300 Clara Tomich.
St. 5, Pittsburgh, Pa.: CC-43291 Rose Jaketic.
St. 63, Cleveland, O.: HH-47301 Josephine Sadar, HH-47302 Frank Sadar, HH-47303 Rose Praznik.
St. 69, Great Falls, Mont.: CC-47304 Frank Golob.
St. 108, Joliet, Ill.: CC-47305 Stella Legan.
St. 112, Ely, Minn.: CC-47306 Anton Kuznik.
St. 150, Cleveland, O.: HH-47307 Antonia Prusha.
St. 156, Chisholm, Minn.: CC-47308 Rose First.
St. 169, Cleveland, O.: CC-47310-A Ludwig Nainiger, CC-47309 Josephine Klemencic.
MLADINSKI ODDELEK
NOVI ČLANI IN ČLANICE
St. 1, Chicago, Ill.: AA-40170 Charles Prabh, AA-40171 Barbara Koporc, AA-40172 James Rice, AA-40173 James Perko, AA-40174 Noreen Habian.
St. 4, Tower, Minn.: AA-40084 Elizabeth Papeš.
St. 5, La Salle, Ill.: CC-40103 Ralph Ostrowski.
St. 7, Pueblo, Colo.: CC-40106 Kathleen Vecchio, FF-40105 Susan Taten-ski, FF-40104 Gary Krall.
St. 13, Biwabik, Minn.: BB-40087 Francis Strudel.
St. 74, Springfield, Ill.: FF-47285 Betty Novak.
St. 91, Rankin, Pa.: CC-47233 Charles Marecic.
St. 97, Mount Olive, Ill.: CC-47234 Charles Biscan.
St. 101, Lorain, O.: CC-47235 Helen Kozjan.
St. 103, West Allis, Wis.: CC-47236 Bernice Kastelic.
St. 109, W. Aliquippa, Pa.: HH-47259 Edward Yager.
St. 113, Denver, Colo.: HH-47287 Martin Panian, HH-47286 Helen Babish, CC-47288 Edward Angerer.
St. 115, Kansas City, Kan.: FF-47274 Ralph Smarker.
St. 127, Waukegan, Ill.: CC-47291 Beverly Brannon, CC-47290 Doris Copp.
St. 144, Sheboygan, Wis.: FF-47275 Richard Jelovnik, HH-47260 Daniel Krainz.
St. 145, Beaver Falls, Pa.: CC-47237 Edward Moravec.
St. 148, Bridgeport, Conn.: CC-47238 John Hotvath.
St. 150, Cleveland, O.: CC-47239 Dolores Cercek.
St. 153, Strabane, Pa.: FF-47295 Anthony Zupancic, CC-47240 Jacob Kocjan.
St. 157, Sheboygan, Wis.: FF-47276 Pauline Schanz, FF-47277 Alvina Horzen, FF-47278 Elaine Erzen.
St. 160, Kansas City, Kan.: HH-47261 Raymond Vodoprivec.
St. 163, Pittsburgh, Pa.: HH-47262 Thomas Babich, HH-52263 Agnes Matakovic, HH-47264 Michael Matakovic, CC-47241 Donald Habetter, CC-47242 Virginia Lenigan, CC-47243 William Sestric, CC-47244 Michael Kornick, CC-47245 Peter Kostorick, CC-47246 Helen Staniszewski, CC-47247 Anna Maricic, CC-47248 Virginia Markus.
St. 169, Cleveland, O.: CC-47292 Donald Terrante.
St. 170, Chicago, Ill.: CC-47293 William Jerbis.
St. 176, Detroit, Mich.: HH-47265 Robert Rom.
St. 181, Steelton, Pa.: FF-47279 Helen Gorup, HH-47266 Margaret Gomerac, CC-47249 William Husic.
St. 184, Brooklyn, N. Y.: FF-47280 Anna Kerkovich.
St. 193, Cleveland, O.: FF-47281 James Maroit.
St. 198, Aurora, Minn.: EE-47297 Mary Plevel.
St. 207, Maple Heights, O.: HH-47267 Joseph Hrovat, CC-47250 Jack Yemec.
St. 208, Butte, Mont.: HH-47268 Anton Culum.
St. 210, Universal, Pa.: FF-47282 Philip Podobnik.
St. 219, Euclid, O.: HH-47269 Patricia Boyd, CC-47251 Eleanor Cimperman.
St. 241, Steelton, Pa.: FF-47284 Thomas Muza.
ZOPET SPREJETI
St. 41, Pittsburgh, Pa.: F-12 Florence Pickl, C-3786 Angelina Brncic, D-5544 Frances Vidina.
St. 193, Cleveland, O.: 12594 Marie Smith.
SUSPENDIRANI
St. 29, Joliet, Ill.: HH-46290 Anton Setina.
St. 45, E. Helena, Mont.: BB-38264 Frank Cvar.
St. 81, Pittsburgh, Pa.: C-3103 Agnes Turk.
St. 103, West Allis, Wis.: DD-1307 Hermine Britvich.
St. 119, Rockdale, Ill.: BB-33341 John Roemer.
St. 158, Hostetter, Pa.: CC-44684 Joseph Kase.
St. 160, Kansas City, Kan.: DD-15 Louise Stipanich, D-2990 Rose Stipanich.
St. 161, Gilbert, Minn.: C-2773 Cyril Finc.
St. 168, Bethlehem, Pa.: FF-46174 Rose Petak.
St. 171, Duluth, Minn.: DD-41081 Emma Shubitz.
St. 183, Ambridge, Pa.: DD-42616 Harry Sumrok.
St. 196, Gilbert, Minn.: 17991 Mary Stupca.
ODSTOPILI
St. 16, Virginia, Minn.: DD-1258 Frances Seliskar.
St. 30, Calumet, Mich.: F-136 Genevieve Kastelic.
St. 59, Eveleth, Minn.: DD-758 Rose Drobnick.
St. 108, Joliet, Ill.: CC-42794 Dolores Bogner.
St. 133, Ironwood, Mich.: DD-41533 Marian Ramuta.
St. 169, Cleveland, O.: D-2322 Thomas Rupnik.
St. 185, Burgettstown, Pa.: D-3405 Fannie Bokulich.
St. 3, Joliet, Ill.: HH-47252 Bernice Spreitzer.
St. 11, Aurora, Ill.: CC-47229 Anna Kocjan.
St. 23, Bridgeport, O.: HH-47253 Joseph Fabjan.
CLANI IN ČLANICE Z DVEMA CERTIFIKATOMA
St. 59, Eveleth, Minn.: CC-40175 Frank Urbina, CC-40176 Jack Urbina.
St. 65, Milwaukee, Wis.: BB-40161 Anna Goggins.
St. 150, Cleveland, O.: BB-39740 Carol Sraj.
SUSPENDIRANI
St. 25, Cleveland, O.: BB-34983 Beverly Pejak, BB-34984 Daniel Pejak.
St. 45, E. Helena, Mont.: AA-37292 Margaret Olheiser, AA-37293 Joe Olheiser, BB-37295 Gladys Olheiser.
St. 134, Indianapolis, Ind.: A-29924 Carol Bayt.
(Dalje na 6 strani)

PREMEMBE ČLANSTVA

- (Nadnjojevanje s 5 strani)
- St. 208, Butte, Mont.: AA-34048 Sharon Spear.
- PRESTOPILI V ODDELEK ODRASLIH**
- St. 2, Joliet, Ill.: A-19947 Robert Kezerle.
- St. 50, Pittsburgh, Pa.: A-19906 Lawrence Pavlakovich.
- St. 56, Leadville, Colo.: B-30906 Margaret Bott.
- St. 59, Eveleth, Minn.: A-20498 Frances Kastelec.
- St. 62, Bradley, Ill.: A-26636 Veronica Pechauer?
- St. 63, Cleveland, O.: A-29761 Rose Arko.
- St. 74, Springfield, Ill.: B-26943 Betty Novak.
- St. 97, Mt. Olive, Ill.: B-30107 Charles Biscan.
- St. 109, W. Aliquippa, Pa.: A-21095 Edward Yagar.
- St. 113, Denver, Colo.: A-21606 Edward Angerer, A-21844 Helen Babish.
- St. 144, Sheboygan, Wis.: A-20400 Richard Jelovnik.
- St. 148, Bridgeport, Conn.: B-22427 John Horvath.
- St. 153, Strabane, Pa.: A-23564 Jake Kocjan.
- St. 160, Kansas City, Kan.: A-30607 Raymond Vodopivec.
- St. 163, Pittsburgh, Pa.: A-21124 Virginia M. Lenigan.
- St. 181, Steelton, Pa.: A-19910 Margaret Gajmerac.
- St. 184, Brooklyn, N. Y.: A-28957 Ann Kerkovich.
- St. 210, Universal, Pa.: A-20463 Philip Podobnik.
- St. 219, Euclid, O.: A-28634 Eleanor Cimperman.
- PREMEMBE NAČRTA ZAVAROVANINE**
- St. 50, Pittsburgh, Pa.: CC-24727 Robert Veselic.
- St. 81, Pittsburgh, Pa.: CC-27610 Dolores Miketic.
- St. 143, Joliet, Ill.: CC-23313 John Azman, CC-28874 Jerome Azman.
- St. 163, Pittsburgh, Pa.: CC-33792 Caroline Lenigan.
- St. 184, Brooklyn, N. Y.: FF-28958 Lillian Kerkovich.
- PRESTOPILI**
- Od št. 25, Cleveland, Ohio, k št. 162, Cleveland, Ohio: B-31411 Germaine Grdina.
- UMRLI**
- St. 13, Biwabik, Minn.: BB-38690 Donald Strudel.
- St. 224, Cleveland, O.: AA-34372 Robert Burnec.
- REZERVA V ODRAŠLI ODDELEK PRESTOPILIH ČLANOV (IC) IZ PLACANA 12. OKT. 1945 RAZRED "AA"**
Dr. Cert.	Ime	Znesek
2	19947 Robert Kezerle	10.41
50	19906 Lawrence Pavlakovich	10.41
56	30906 Margaret Bott	6.99
59	20498 Frances Kastelec	10.41
62	26636 Veronica Pechauer	8.52
63	29761 Rose Arko	4.46
74	26943 Betty Novak	14.30
97	30107 Charles Biscan	6.99
109	21095 Edward Yagar	10.41
113	21606 Edward Angerer	10.50
113	21844 Helen Babish	10.50
144	20406 Richard Jelovnik	10.41
148	22427 John Horvath	22.69
153	23564 Jake Kocjan	6.95
160	30607 Raymond Vodopivec	3.62
163	21124 Virginia Lenigan	10.41
181	19910 Margaret Gajmerac	10.41
184	28957 Anna Kerkovich	4.46
210	20463 Philip Podobnik	10.41
219	28634 Eleanor Cimperman	4.46
Skupaj		\$187.72
- RAZRED "BB"**
Dr. Cert.	Ime	Znesek
1	32306 John Grimsich	1.99
2	20149 Genevieve oGvednik	10.41
3	21130 Bernice Spreitzer	10.41
11	20139 Anna Kocjan	10.41
23	18971 Joseph Fabjan	4.24
29	23129 Anna M. Gregorich	17.35
43	30907 Lucille Janosko	6.8
50	24878 Ralph Ivanusic	4.33
56	34869 Anna Koucherik	1.3
59	32028 Anton Skoff	1.26
59	32924 Dolores Musich	2.45
91	27929 Charles Marecic	2.19
103	23509 Bernice Kastelec	4.33
115	23295 Ralph Smrekar	4.33
127	23717 Doris Copp	8.52
127	20394 Beverly Brannon	10.41
144	20405 Daniel Krainz	10.41
145	21140 Edward Moravec	10.41
163	27375 Daniel Haberler	14.30
169	20937 Dona d Ferrante	10.41
176	27945 Robert Rom	8.00
181	19011 William Husic	6.40
181	21044 Helen Gorup	10.41
198	33216 James Maroit	2.68
198	33216 Mary Plevin	4.9
207	20461 Joseph Hrovat	10.41
207	20569 Jacob Jemec	10.41
208	28841 Anton Culum	1.25
219	29384 Patricia Boyd	1.25
241	25809 Thomas Muza	4.33
Skupaj		\$195.00
- JOSIP ZALAR, gl. tajnik.**
- Premalo vetra**
- Mešan na obisku farmerja na Holandskem: "Kje imate pa drugi mlin na veter, ki je stal še lansko leto tukaj?"
- Farmer: "Ker ni bilo zadosti vetra za oba, smo enega podrl."
- Iz šole**
- Učitelj: "Če je več ovac ali pa krav skupaj zbranih, pravimo, da je to čreda; Johnny, kako bi pa imenoval več skupaj zbranih kamel?"
- Johnny: "Kartun." (cigaret.)
- Uredniška tajnost**
- Naročnik uredniku: "Gospod urednik, povejte mi kako sestavljate in delate smešnice?"
- Urednik: "Najprvo se smejem, potem pa začnem misliti za nazaj in naprej."

PISMA IZ STARE DOMOVINE

IZ TRATE NA GORENJSKEM

Rock Springs, Wyo. — Cenjeni brat urednik! Prosim Vas, objavite to pismo, katero sem prejela 24. oktobra t. l. od moje sorodnice Neže Fortuna, živeče na Trati, Gorenjsko. V tem pismu omenjena moj oče in mati sta gotovo dobro znana širom Amerike in imata tukaj tudi dosti sorodnikov; morda jih bo to pismo zanimalo. S pozdravom — Johana Ferlic.

Trata, 8. septembra, 1945.
Draga Johana!

Z veseljem smo prejeli Tvoje pismo in isti dan smo prejeli tudi pismo od Tonetove žene, ki je tudi postala vdova. Pismo je prišlo k nam koncem avgusta. Kmalu nato je zbolela sestra Ančka — dne 4. sept. pa se je preselila v boljše življenje, v večnost. Tudi brat Anže Fortuna je umrl dne 27. decembra 1942 in je tudi ležal le kakih 14 dni. Dne 2. avgusta je padel v Žirovskem vrhu njegov sin France, zadet od nemške krogle.

Zdaj pa o Vaših. . . Ta mlada Korenovka je vdova. On se je bil menda ustrašil ene stvari in so ga peljali v bolnico, kjer ga je začela boleti noga, nakar so ga peljali domov in je na poti umrl. Brat njegov ga je prišel kropit in se je pod noč vračal iz Hlavčih njiv pa ga je na poti dobila nemška patrolja ter ga kratkoma ustrelila, morda misleč, da je partizan.

Tvoja mati se je tudi preselila lansko leto v večnost, bilo je v avgustu. Sedela je še malo prej pred hišo in je kar zlezla skupaj. Nato so jo nesli v hišo, nakar je, v visoki starosti, izdihnila svojo dušo.

Pred Božičem leta 1944 je bil velik napad na naš kraj. Pogorelo je več hiš, med njimi tudi v Sestranski vasi pri Korenovcu. (To je dom mojih staršev Martina in Johane Božnar. Op. J. F.) Zgorela je streha pri hiši in kozolec in seveda tudi mnogo opravil in vozov ter drugih stvari. Tvoj brat France se sedaj sam trudi, da bo malo popravil in po malem melje v mlinu. Pri Hlavskarju je tudi pogorela štala. Za sestro France ne vemo prav točno ta mladi so najbrž bežali proti Koroški.

Dalje sporočamo, da je en Mežnarjev od Sv. Urbana padel — namreč Matevž, a dva sta pogrešana. Torej kakor boste izprevideli, smo tukaj doživljali strašne vojne grozote. Take, da jih ne moremo opisati! Gorenja vas je cela doživljala letalski napad, vendar takrat ni bilo prevelikih žrtev. Grobovi so pa vsepovsod, po travnikih, po gozdovih, povsod.

Takega pogreba kakor je bil od sestre Ančke, že dolgo ni bilo. Gospod joci je prišel iskat prav v hišo. Venci in šopki so popolnoma zagnrnili prezgodnji grob, saj je bila šele stara 59 let.

Drugega se pa tukaj življenje vrača polagoma v stari tir, obnavljajo se podrte hiše, le življenja se ne more obnoviti, ker jih veliko manjka, pa se ne da pomagati.

Končno Vas vse lepo pozdravljamo, posebno pa jaz. — Neža Fortuna. — Pa še kaj piši.

Šimon je še zmerom na Gorenjskem za mlinarja. Naha-ja se tam že kakih 17 let. Martin je tudi še vedno v Kranju in je še vedno trden in zdrav. To so vsi iz družine Fortuna. Iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko 4 Fortunovi bratje so svoj čas živeli v Rock Springs, Wyo. Trije so tam pokopani, eden pa v Willardu, Wis. To je najstarejši Anton, ena sestra, Katari-na Bogataj, je živeča v Avella, Pa. ter je preminula pred 6 ali 7 leti.

PISMO IZ MARIBORA IN JELOVICE

Ponatis iz A. S. Universal, Pa. — Cenjeni g. urednik, priloženo vam pošiljam v objavo dve pismi iz starega kraja. Prvo je iz Maribora, od moje sestre poročene Eržen. Naš rojstni kraj je Podgora v Poljanski dolini nad Škofjo Loko. Sestra je prebivala več let pred vojno v Mariboru. Njen mož je bil železnar.

Drugo pismo pa je moje sosedice Mrs. Mary Demšar, ki je doma na Jelovici, to je v sredini Blegaša, po domače "pri Grogcu" ali "pri Luku".

Frank Kokal.
Maribor, 10. avg. 1945.

Dragi sorodniki! Dobili smo Vaše poročilo, ki je prišlo potom Rdečega križa; razumeli smo ga, četudi je pisano v angleščini. Vi ste to sporočilo poslali dne 27. februarja letošnjega leta, a mi smo ga dobili 27. julija. Pet mesecev je bilo na potu. Zaradi vojne, ki je pri nas trajala do 9. maja, in pa zaradi prekinjenega prometa na železnicih je vaša pisma zadržala ves čas v Švici, v Ženevi. No, poglavito je, da smo ga dobili in da sedaj vemo, kako je pri Vas še vse v redu, še vse kakor je bilo pred petimi leti, ko smo poslednjič dobili sporočilo iz Amerike.

Težko vseh teh vojnih let vi najbrže niste občutili. Živeli ste brez strahu, mi pa smo bili ves čas sredi fronte, v stalni nevarnosti za življenje. — Na kratko vam bomo popisali dogodke, ki smo jih preživeli.

Nemčija je napadla našo državo spomladi leta 1941. Po 14 dneh vojne je bilo že sklenjeno premirje. Našo Slovenijo so na tri dele razdelili: Gorenjski in Štajerski je prišla pod Nemčijo, Prekmurje pod Madžarsko, ostalo z Ljubljano vred pa pod Italijo. Najslabše je bilo pri nas na Štajerskem, kjer so bili Nemci. Kako so Nemci z nami Slovenci postopali, tega si niti ne morete misliti. Na tisoče so jih kar brez vzroka postrelili, na tisoče so jih poslali v svoje lagerje, kjer so pomrli od gladi ali pa so žive sezgali, in na tisoče družin so izselili v Bosno, v Srbijo ali pa na Poljsko. Mi vsi, torej nas pet, smo bili izseljeni v Bosno. Vse smo morali pustiti doma: Pohištvo, obleke, perilo, čevlje, denar in prazni, brez vsega odlo- vili v čisto nepoznani svet, v Bosno. Tam smo dolgo časa gladovali, spali na slami, prezebovali in trpeli vsako drugo pomanjkanje. Nemška vojska je imela tudi tu vse zasedeno, njihovi pomagači, hrvaški ustaši pa so začeli klati Srbe, in to se je delalo vse do osvobojenja, ko je partizanska vojska pregnala Nemce iz dežele. Kaj smo mi vse videli in doživeli, se ne da popisati. Štiri leta smo prebili v Bosni, šele pred dve-ma mesecema smo se zopet vrnili v Maribor, svojih stvari pa, ki smo jih morali prej tu pustiti, nismo več našli. Nemci so vse odnesli. Zdaj moramo zopet začeti od začetka.

Naše mesto Maribor je od bombardiranja precej poruče-no. Ena tretjina hiš je uniče-nih. Tudi naše sedanje stanovan-je je pokončano. Vendar, vse to se bo dalo prenesti, samo da bo mir, da se ne bo treba več bati pušk, mitraljezov, topov, avijonov — kajti vsega tega smo imeli v teh preteklih letih vse preveč.

Mi smo živi in zdravi. Kako pa je v Podgori, ne vemo točno, kajti nihče od nas še ni šel tja pogledat. Morda so vam kaj sporočili. Nam so se oglasili samo bolj na kratko.

Oglasite se še kaj. Pozdravi-te vse ostale sorodnike.

Lepo Vas pozdravljajo Erženovi.

Eržen Marija, Maribor, Dal-matinska 35, Slovenija, Jugos-lavija.

Preljuba botra! Prej ko vam kaj napišem, Vas prav iz srca lepo pozdravim. Pozdravijo Vas pa tudi starši in vsi ostali. Ne vem, ali ste Vi tam v daljni Ameriki še pri življenju ali ne. Tukaj pri nas smo drugi še vsi živi, samo moj brat Jernejček je padel v vojski in naša stara mati je umrla 25. marca 1941, to je malo prej kot se je tu v Jugos-laviji začela vojska.

O preljuba teta, koliko časa je že minilo, ko nismo nič pisali drug drugemu. Kako veliko gorja smo občutili v tej vojski! Zdaj je pa vendar zopet nastal ljubi mir.

Tukaj na Jelovici so v tej vojski tudi precej požgali. Pri nas je zgorel hlev in živina vsa, samo ovce so ostale, ker so bile na paši. Hiša pa je bila pri nas samo malo razrušena. Pri sosedu Jelovčanu so pa bili požarjali sploh vse. Hiša, hlev in živina, vse je zgorelo. Doli v bajti pri Jančevih je pa zgo-relo tudi vse, samo nekaj živine so bili rešili. Požgali so bili Nemci, ker so bili takrat tu partizani. Koliko bo zdaj treba vsega, preden bo zopet vse to narejeno! Koliko bo treba denarja in vsega, da to zopet zgrajeno, kar je požgano!

Popišite mi vse, kako je sedaj tam pri vas. Ali ste še vsi živi? Ali je tudi Vas v tej vojni zadelo kaj hudega?

Zdaj Vas pa še enkrat iz srca lepo pozdravim. Pozdravijo Vas tudi vsi ostali.

Jelovčan Pavla.

IZ KORITNICE

(Po Enakopravnosti)

Pred kratkim so se Mr. in Mrs. Anton in Frances Logar, 982 E. 67 St., ter Mr. in Mrs. Frank Chesnik nahajali na obisku pri Mr. in Mrs. Frank in Marija Kirn, Strabane, Pa. Mr. Kirn in Mrs. Logar sta brat in sestra. Mrs. Kirn je prejela pi-smo od svoje nečakinje Antoni-je Krulc, iz Koritnice, katero pismo je oddala svakinji Mrs. Logar, s prošnjo, da ga odda v objavo, ker je prvo pismo, ki se ga je prejel iz Koritnice, od-koder je več naših rojakov do-ma, ki željno pričakujejo glasu od svojece.

Pismo je sledeče vsebine:

"Koritnice, 10. julija 1945.

"Draga mi teta in svaki!

"Po dolgem času, iz našega strašnega gorja vam hočem napisati par vrstic. Vas prav lepo pozdravim, jaz in moja mama in moja punčka Marija, posebno pa moje sestrične. Zdravi smo še malo in vam želim ljubo zdravje vsem skupaj.

"Draga teta, saj ne vem, če ste tudi Vi živi in zdravi, in nisem sigurna, če boste to pismo dobili, pa vam vseeno pišem. Dragi teta, ne morem vam opisati našega gorja, če vam bi pisala dva meseca skupaj. Naša vas Koritnice je jako požga-na. Eno leto je preteklo 23. fe-bruarja, ko n saje Nemeč bom-bardiral. Prišli so trikrat isti dan s tremi aeroplani. Takrat smo mislili, da je za nas zadnja ura. Pod velbam smo bili skri-ti in hiše so gorele v celi vasi. Metali so težke bombe in je bilo dosti človeških žrtev. Ubilo je Pustovko in Ruščovo Nežo. Lojzu Šernu je odbilo levo roko Tonetu Lojzovemu pa obe roke. Ženi od mojega bratrance, Franca Marinkatovega je odbi-lo nogo preč od kolena, na po-sledicah je umrla še tisti dan na poti v bolnišnico. Zapustila je majhna otroka. Pogorela mu je hiša in vsa oprema, kar je imel notri, ostal je sam na ce-sti, vdovec.

"Pavel, njegov brat, ki je po-ročen z eno Klemenovo, je tudi ranjen trikrat v levo roko in je nerabna. Bil je v prvi liniji na fronti. Sedaj je invalid in mu bodo dali primerno službo.

"Tukaj manjka polovica na-roda. Moja mama je bila v Tr-stu v bolnišnici, je imela vnetje mehurja. Dragi teta, tukaj je zmeraj pomanjkanje vsega, ži-veža in obleke in nam je težko za obstanek. Tukaj smo vsi bolni od samega glada in od gren-kobe. Saj ne bomo dolgo živeli noben, ker smo preveč uniče-ni in smo si vsi nakopali živčno bolezen od samega straha in sla-bosti. Vsak dan smo imeli smrt pred seboj, zmeraj je bila fron-ta okoli nas. Ostali smo skoro gluhi od groznega streljanja.

"Naša vas je bila osvobojena letos 27. aprila, je bila huda bitka. Štiri dni in štiri noči smo bili skriti v hišah, tako je grme-lo, topovi in mitraljeze in tan-ki, da se je vse treslo. Hudo smo prestali, nismo si mislili, da ostane še kakšen živ. Tukaj je bilo dosti mrtvega sovražni-ka. Andrejeva hiša je tudi zgo-rela, so drugje na stanovanju. Ostali so vsi živi.

"Draga teta, če Vas to pismo dobi, Vas prosim, da nam kaj pomagate, če imate kaj obleke in nam morete poslati, če bo šla pošta. Tukaj ni nobene stvari za kupiti, a ostali smo nagi in bos. Naša hiša je vsa pokvarjena, moramo hoditi spat v drugo hišo. Najprvo so jo pokvarili Italijani, ko smo bili kot begunci v Italiji 14 dni, leta 1941, ko so šli Italijani v Jugos-lavijo. Potem nam jo je pok-varil pozneje Nemeč, ki je vsak dan preiskoval po hišah, če so bila zaklenjena vrata, je udaril po vratih, pa je vse raz-dejal, pokradel živež in robo.

"Draga teta, če veste kaj od mojega očeta, če je živ, poizve-čajte za njega. Naša punčka je stara 10 let, je velika.

"Še en pozdrav vsem skupaj ceji Vaši družini in pozdravite uca Jožeta in njegove otroke in uca Pavla in otroke, saj je močnej, da so njegovi sinovi tu-kaj blizu. Drugič bom pisala kaj več, za zdaj naj zadostuje. Zbogom!

"Antonija Krulc."

DVA KRATKA PISMA, KI MNOGO FOVESTA

(Ponatis iz "G. N.")

Little Falls, N. Y. — Cenje-no uredništvo: Prosim preobči- te to pismo, da bomo ljudje ve-deli, da so reveži v starem kra-ju sprejeli poslano obleko. Pi-smo vam prilagam in mislim, da je lahko čitljivo brez, da bi ga prepisoval.

Cerknica, 22. VII. 1945
Dragi tovariš Frank!

Gotovo se boš počudil, ko boš prejel, to moje pismo. — Nam-reč, jaz sem dobil tvojo bluzo, katero si ti daroval za Rdeči križ. Ko sem izbral obleko, ka-tera je bila na velikem kupu, sem pogledal eno zeleno bluzo. Hitro sem jo potegnil ven, jo pregledal in se mi je takoj do-padla, odločil sem se da jo vzamem. To je športni jopič zele-ne barve, podlaga je iz kožuho-vine in se da lepo odstraniti. Je ravno meni prav. Ko se z na-smehom oblačim in pregledu-jem žepa, najden v gornjem le-vem žepu mali listek pisan na pisalnici stroj. Ta listek se glasi: "Piši mi kje si, in iz katerega kraja. Pa ti bom poslal en dol-ar. Frank Masle, 39 Danube St., Little Falls, N.Y., U.S.A. (Slovenec.)

Torej vidiš, da je točno in resnično.

Povedati ti moram, da sem dobil zato to obleko, ker sem bil vojni ujetnik. Ker to dobi-jo samo taki, ki so prišli iz u-jetništva in nimajo ničesar.

Ko je Nemčija napovedala Jugoslaviji vojno, sem že eno leto služil pri vojakih. Dne 6. aprila 1941. leta se je začela vojna in sem šel na fronto. U-jeli so nas Nemci, ostale so po-bili, — od mojega bataljona nas je ostalo samo 16 ljudi ži-vih. Peljali so nas v Nemčijo, kjer sem bil vse do 26. maja 1945. Torej več kot 4 leta. Ze-lo dolgo je bilo in tudi zelo hu-

do. V ujetništvu sem dobil tu-di bolezen od prehlada, da jo bom imel celo življenje.

Torej moja dolžnost je, da se ti iz srca zahvalim za prejeto darilo.

Veseli smo, da se naši bratje v tujini spomnijo na trpeče bra-ve in svoji porušeni požgani domovini.

Jaz sem doma iz Cerknice pri Rakeku (Notranjska).

Moj naslov je: Kette Karlo Cerknica 82 pri Rakeku, Slove-nija, Jugoslavija.

Še enkrat ti najlepša hvala za pomoč. — Sprejmi njalep-še pozdrave od brata Slovenca iz domače zemlje!

Mrs. Terezija Masle iz 39 Danube Street, je tudi dobila pismo od svojega brata iz Pod-lipje pri Vrhniki v katerem ji piše, da jim je draga mati um-rila že leta 1942. Njeno ime je bilo Franciška Urh, po do-mače Sedejeva. Zalovali so dol-go časa zanj, ko se je pa začelo klanje vsepovsod in so letele kroglice in bombe vse naokoli so si pa mislili, da so mati srečni ker se jim ni treba skrivati, ter tak strah uživati, kot so ga mo-ralo oni. Opisuje kako so delali Italijani: najpreje, ko so pri-drveli, in vse hiše in hleve raz-jevali in to po vsej Sloveniji; potem šli loviti partizane, in kamor so prišli, so vse pokrali, kar jim je prišlo pod roke. Re-kli so, da mora biti Podlipa ka-men na kamnu porušena, ker da so sami partizani tam. Za-tem so začeli še z topovi stre-ljati na našo vas, toda sreča v nesreči je bila, da niso krogle pogodile svoj cilj, ker so pada-le dalje v gozd. Ravno tako je bilo z bombami iz aeroplanov, in ker še niso mogli vse uniči-ti, so prišli zopet 2. avgusta 1942 z tanki in avti. Obkolili so vas ter šli od hiše do hiše ter ljudi pognali na vrt in pričeli požigati in krasti. Pri Vrtnar-ju je vse zgorelo razun stare hiše; rešili so samo živino; pri Ambrožu je vse zgorelo, tudi živina, ravno tako pri Muhov-cu in pri Simonovcu, pri Ragur-cu hlev in živina, tako da je bi-lo 26 glav živine uničene. Pri Urhu je samo drvarnica zgo-rela. Pobrali so do malega vse, prašiče so zaklali ter vzeli me-so in mast, — in posteljno ode-vo, pustili so jim samo par rjuh. Vzeli so tudi čevlje, us-nje in podplate itd. Prišli so ob 12:30 popoldne in se odpeljali ob 6 uri zvečer. To je bilo v neželjo. Dejali so, da imajo povelje vse požgati in vse lju-di pobiti, toda pobili jih niso, le vničili so vse.

Koliko gorja so okupatorji napravili po vsej Sloveniji ni mogoče popisati.

Imeli smo sliko rajne mate-ree, ker smo jo dali slikati, da bi jo vam poslali, pa so nam še tisto pobrali.

Ono nedeljo so tudi v Pod-pesku požigali in sicer pri Je-rebu; v obh Plečih, spodnjem in gornjem ter so ubili 10 civil-istov, večinoma same očete. Za-veleki so jih na pašnik ter po-bili kot pse.

Piše, da ko bi vse popisal, da ne bi mi tukaj mogli verjeti, kaj vse se je godilo po Slove-niji. Prosi tudi za staro obleko in obuvalo, ker nimajo ničesar in zima je pred durmi. Poz-dravljajo vse brate in sestre ter sorodnike.

Torej razvidno bo poča-si prišlo leta na dan in upam, da se bod oči odprle še tistim, kateri še danes ne verujejo, ko čitajo v časopisih o grozotah po celi Evropi in delujejo ravno nasprotno.

Pozdrav vsem zavednim Slo-vencem.

Frank Masle.

Odmev iz Ravensbrucka

Ni dolgo temu, kar sem se vrnila po dolgem izgnanstvu iz tujine. Ob spominu na žrtve svete domovinske vojne sem vz-

kliknila: "Kako velika, lepa in junaška je moja domovina!"

Berem časnike, hodim na se-stanke, vendar me včasih zabo-li, ko vidim, da se mnogo piše o italijanskih in nemških tabori-ščih, le o Ravensbrucku čujem malo. Pa je bilo tudi tam na tisoče Slovence, ki so zaradi svo-jeje dela v narodno osvobodil-ni borbi prihajale v to tabori-šče uničenja.

Tu je bilo neznošno življenje. Žene in dekleta so morale de-lati po tovarnah Ravensbruc-ka, Oranisenburga, Sachsenhau-sena, Auschitza, Buchenvalda, itd. Na lastni koži so občutile ves nacistični sadizem in vide-le neštete, ki so padale pod nje-govim bodalom, smrtno ranje-ne od glada po nižanja in sra-motenja.

Slovenski narod bridko obču-ti izgube naših najboljših ma-ter, žena in deklet. Hitlerizem ni prizanesel niti ženski, pro-blekel jo je v številko, ki mu je služila toliko časa, dokler je zmogla 14 do 16 urno delo. Ko je onemogla, so jo vtaknili za nekaj dni v bolnišnico, kjer je "številka" počasi bila priprav-ljena za odhod v peč (krema-troj).

Spominjam se neke matere z Dolenjskega. Doma so ji pož-gali vse, moža ubili, otroci so odšli v partizane, njo samo pa so izdajalci prodali Svabom. Prišla je v Ravensbruck. Nekaj časa je pletla nogavice, vendar pa je kmalu zaradi vodene "hrane" oslabela. Otekale so ji no-ge. Nekega dne jo je SS-pazni-ca potegnila iz vrste in jo s po-močjo kriminalnk in prostitutk odvlekla v drug lager, kamor so vozili žrtve, namenjene za peč. Tu so jih mučili s stradan-jem. Žene so stale tu 6-8 ur na dvorišču, brez vsake hrane, naj je deževalo ali ne. Gorje tisti, ki bi sedla radi utrujenja! Seveda so cepale po tleh, ka-mion pa je odvažal onemogle v peč. Ta žena je 14 dni kljubo-vala lakoti in po srečnem naključju ušla iz tega pekla. To-da 53 letna žena je bila sedaj videti uničena, bolna 80 letna starka. 14 dni življenja v kra-ju, kjer je gledala smrti v ob-raz, ji je vzelo 30 let življenja

OB 25. LETNICE SLOV. ZADRUGE

(Nadaljevanje s 3 strani)

lo delavskih pomoči in tudi finančno se je sprememba dobro izkazala.

Lansko leto, 1944, je bilo prodanega blaga za \$253,030.62. Organizacija ima danes 540 polnomočnih članov in 750 delnih članov. To pomeni, da 540 članov lastuje po eno ali več delnic. (Nikdo jih ne more lastovati več kakor 20, pri glasovanju pa se šteje samo en glas na člana, brez razlike koliko delnic kdo lastuje). Delni člani so tisti člani, ki še niso plačali cele delnice. Mnogo novejših članov, posebno mladina, namreč pristopa skozi povrnjeno rebato.

V 25 letih je bilo delničarjem, največ pa odjemalcem izplačanih čez \$100,000 povratka ali rebata. Zadnjih par let se je nekaj odstotkov iste pridržalo za pripravo za bodočnost ali Equity rezerve fund, v katerem je že nabranega \$16,577.17, v splošni rezervi je \$7,769.85, delnice pa člani lastujejo za \$29,541.36.

V bližnji bodočnosti se namerava prenoviti in razširiti obe trgovini ter pričeti s prodajo hišno-električnih aparatov (Electrical home appliances). Dela se tudi na to, da bi se skupno z Co-op Trading Co. pričelo z obratom premoaga in kurjave.

Ko so rojaki ustanavljali zadruge, so vedeli, da delajo za dobro stvar, niso pa vedeli na kako široko morje so zavesljali. Kmalu so se zavedli, da zadruga trgovina ni navadna grocerija, ampak da je to dalekosežna ideja, katero bo treba malo bolj preučiti. Tako je bila zadruga članjena v Central State Co-op League leta 1923, in je danes članica Co. Wholesale. S pomočjo teh organizacij se je razširjevala zadruga izobrazba. Ustanovljen je bil ženski klub Co-op Women's Guild, ki je mnogo pomagala pri razširjevanju zadrugne misli, udeleževal se je ta klub tudi ob prilikah, ko so socialne razmere potisnile rojake ob zid. Ker pa danes potreba angleškega jezika prevladuje, vodi izobraževalno delo največ za to postavljen odbor ali Educational Committee.

Sedanji poslovodja, Matt Ogrin, je prevzel to službo leta 1930, bil pa je nastavljen kot uslužbenec v trgovini že od leta 1922. Pod njegovim vodstvom je zadruga preorala depresijo in v vojno, ter je danes v vseh ozirih na boljšem stališču kot kdaj poprej. Matt je vedno vljuden in prijazen tako z odjemalci kakor tudi z delavci. Poleg tega je zaveden zadrugar. Ni ga dela, ki bi bilo zanj pretežno in ure njemu nikdar predolge, samo da je uspeh. Istih misli z njim je tudi pomožni poslovodja Anton Kerzic. Tudi v njem ima zadrugništvo izborni moč.

Priznanje gre tudi ostalim uslužbenecem, ker niso zapustili svojih služb v vojnem času, ko so se jim nudile boljše plače po industrijah, in ko je bilo njihovo delo zelo oteženo vsled pomanjkanja blaga.

Na odboru ali direktoriju se je skozi vsa leta udeleževalo število aktivnih rojakov. Tudi njihova razsodnost o praviem času je pripomogla k današnjemu uspehu, največ zasluge pa imajo pri tem zvesti odjemalci, ki so podpirali zadrugno trgovino skozi vseh 25 let.

Albina L. Furlan.

Na naboru

Fant srednjih let nabornega razreda 1-A je stal pred naborno komisijo in prosil, da naj se ga oprosti vojašine, ker se je oženil z vdovo s štirimi otroci. "Ne bo nič! Takega junaka kakor ste vi, baš naša armada potrebuje!"

Takrat je bila roška ofenziva

16. avgusta 1942 . . .

Roška ofenziva, ki bo ostala večna zapisana v zgodovini slovenskega naroda, je divjala po kočevskem rogu. Tudi okrog Dolenjskih Toplic je mrgloelo italijanskih vjokaov, ki so v svojem pohotnem besu oprezovali, kje nas bodo huje zadeli.

Pol ure hoda od Toplic proti zapadu, v dolini Krke, leži vas Podhosta. Podhostani so vsi zbegani. Zle slutnje le bde nad njimi, od groze jim ledeni kri . . . Že pred nekaj dnevi so prišli italijanski vojaki v vas in sumljivo povpraševali po vašem pokopališču . . . Oglevali so si ga natančneje . . . Toda pokopališče ob cerkvi sv. Martina, tik ob Krki, leži sredi doline, sredi čistine, obdane krog in krog z vencem soteskih gozdov, kjer so baje — partizani . . . Nezadovoljni so vojaki ošili sotala pa je zla slutnja.

Možje in fantje bi radi zbežali v gozdove k tovarišem, ne skrili ali vsaj oboroženi stopili po robu preganjalcem, ampak povsod v dolini so svoje oči fašistov, ki budno pazijo . . .

Danes je nedelja. Sončna prižeka zge pokrajino, po ozračju se čuti brnenje italijanskih tankov in kamionov. Pod večer prihajše v vas krdele italijanskih vojakov iz Straže. Obkolijo vso vas, iz hiš poženo odrasle može in fante. Z vrvo jih zvežejo in hajd v drncu v Stražo.

Okrog 9. ure zvečer je za pokopališčem v Vavti vasi zagrmelo . . . Odjeknili so prvi streli. Prvi dve žrtvi iz Podhoste sta padli. Strahotno so se strčili ponavljali, da ti je srce zastajalo; grmelo je v noč pošastro in neumljeno, da je odmevalo od hiš po vsej dolini. Rablji so odpravljali svoj vnebovpiječ posel, smrt je kosila.

Uboji Podhostani! Dvajset mož in očetov, sinov in bratov je nočjo za zmeraj obležalo na

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim sreem naznanjam vsem prijateljem in znancem, da je dne 6. oktobra 1945 zjutraj umrla moja ljubljena žena in nepozabna mati podpisanih otrok **FRANIŠKA OBRANOVICII** stara 49 let. (Rojena 12. dec. 1895.)

Pogreb se je vršil 9. oktobra iz slovaške cerkve sv. Marka, kjer je Rev. J. Verhunc (naš rojak) daroval sv. mašo zadušnico, na pokopališče jo je pa spremlil njegov pomočnik.

S tem izrekom lepo zahvalovsem za izraženo sožalje, za naročene sv. maše, za darovane vence in za spremstvo pri pogrebu. Bog Vam plačaj!

Pokojnica je spadala k družvu sv. Antona št. 216 KSKJ. Poročena sva bila 29 let, od 2. marca 1916.

Poleg mene zapušča dva sina in dve hčeri: Elizabeto, Alojzija, Sofijo in Charlie; trije so doma, Louis je pa že nad 15 mesecev v neki vojaški bolnišnici v West Virginia, ker je bil ranjen na francoski fronti v glavo, od kapi pa zadet v roko in nogo, da prav težko hodi. Priporočam jo v molitev in blag spomin; naj počiva v miru božjem!

Zalujoči ostali: **Michael Obranovich**, soprog; **Louis** in **Charles**, sinova; **Elizabeth** in **Sophie**, hčere. McKees Rocks, Pa. 1. nov. 1945.

tleh . . .

V Vavti vasi so se fašistični krvniki kopali v nedolžni krvi dvajsetih slovenskih mučenikov.

14. avgusta 1945 . . . V Podhosti plete vence . . . Mladinci, mladinke in pionirji donšajo zelenje in živordeče cvetje.

V Vavti vasi za pokopališkim zidom se vrstijo skupni grobovi podhoških žrtev. Danes se spreminjajo žalostni grobovi v cvetlične grede. Jutri bo tod spominska svečanost; za padlimi junaki. Prišli bodo iz Podhoste starši, žene, bratje, sestre in otroci, tudi tisti otroci, ki svojih očetov nikoli videli niso. Prišli bodo ljudje iz sosednih in daljnih vasi, prinesli bodo polno rož in jih položili na grobove mučenikov.

Majhna vas si, Podhosta, in vendar tako velika po svoji bolečini!

—Slavko.
('Slovenski poročevalec'
16. avg. 1945.)

Na predavanju temperenika

"Če bi jaz ponudil oslu eno posodo polno vode, drugo pa s pivom, kaj mislite, kaj bi osel pil?"

Glas iz občinstva: "Vodo." "Čemu?"
Odgovor: "Zato, ker je pač osel."

Iz naravoslovja

A.: "Naravoslovci zatrjujejo, da tudi papir štiti človeka pred mrazom."

B.: "Ne verujem, jaz imam zadolžnico (mortgage) na hiši že 15 let, pa sem se že večkrat zaradi nje spotil."

V uredništvu

Urednik dopisniku: "Ali ste to pesem sami spisali?"
Dopisnik: "Da, vsako vrsto."
Urednik: "Z veseljem vas pozdravljam, gospod Edgar Allan Poe; mislil sem, da ste že davno umrli."

Zopet naprodaj ENGLISH-SLOVENE READER

(Angleško slovensko berilo)
DR. F. J. KERN
6233 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND 3, OHIO
Cena \$2.00 s poštnino

V LOGE

v tej posojilnici
zavarovano do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družbene vloge
LIBERALNE OBREBTI
St. Clair Savings & Loan Co.
6233 St. Clair Avenue - Head, 6579
CLEVELAND 3, OHIO

Relifni paketi v Jugoslavijo

Mi pošiljamo različne pakete v teži od 5 do 11 funtov po tu navedenih cenah viševiš poštino od

\$2.85 do \$10.00

OUR \$5.00 PACKAGE CONTAINS:

- 1 Can Armour Star Treet
- 1/4 lb. Ceylon Orange Pekoe Tea
- 1 lb. Highest Grade Columbia-Bogota Roasted Coffee
- 2 boxes Dehydrated Solo Rice Soup
- 1 1/2 lb. Box Hershey's or Baker's Cocoa — 1 Chocolate Bar
- 1 Bar Oliv-Itol Toilet Soap
- 2 Spools 6 Cord White & Black Machine Thread
- 1 Package English Needles, Assorted
- 2 Spools Strong Button Thread White & Black
- 6 Pairs Shoe Laces—Black & Brown

Pišite po informacije in cenik na naše Jugoslovanske agente:

PALANDECH BROS.

536 South Clark Street, Chicago 5, Ill.

all naravnost nam:

SOKOL & COMPANY

241 East Illinois St., Chicago 11, Ill.

ZAPOJMO!

Priljudna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Izdala in založila Slovenska ženska zveza. Naroči se v uredništvu Zarje: 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. V knjigi, žepnem formatu, je nad 220 pesmi. Knjiga stane 50c, po pošti 3 cente več.

IZšla JE

BARAGOVA PRATIKA

ZA NAVADNO LETO 1946

Pratika je vse skozi zanimiva. Pošljite svoje naročilo takoj! Dokler je zaloga na roki. Kupite jo tudi za svoje sorodnike in domače v stari domovini. Ko se bodo vam javili s pravilnim naslovom, jim jo boste poslali kot božično ali novoletno darilo. Vse kar je treba je, da jo zavijete dobro v papir, pravilno naslovite in daste na njo 6c znamko.

To priporočamo zato, ker pozneje bi jo morda radi poslali v stari kraj, pa je ne bo več v zalogi. Zato kupite kak izvod ekstra za ta namen, da jo boste lahko poslali tja, ko se bodo vam javili iz starega kraja.

Za po Ameriki stane Pratika **40c**

Za Jugoslavijo in Evropo, če se želi, da jo mi pošljemo tja pa **45c**

Radi še ne popolnoma in zanesljivo urejenih poštih razmer v Evropi, ne sprejemamo odgovornosti za točno dostavo, pač na le toliko, da jo mi odposljemo.

Naročilom za Pratico je priložiti Money Order, ček, gotovino, ali pa v znakih po 3c. Znamk za zračno pošto ali za Special Delivery se za naročila ne sprejema.

Vsa naročila je poslati na:

BARAGOVA PRATIKA

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO 8, ILLINOIS

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en **SLOVENSKI DNEVNIK**

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden **BREZPLAČNO** na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vsa leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

KUHARSKA KNJIGA

RECIPES OF ALL NATIONS

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA STANE SEDAJ \$3.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v tem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

BROOKLYN JOSEPHS INVITE ALL TO THEIR ANNUAL MARTIN EVE DANCE

Brooklyn, N. Y. — This is to remind all members and friends of Greater New York and vicinity that St. Joseph's Society, No. 57, will hold its annual St. Martin's Eve Dance Saturday, Nov. 10 in the American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, which will start at 8 p. m.

Brooklyn Tamburitzza Orchestra and an accordion will play to your hearts' content, and should you get thirsty in the meantime the American Slovenian Auditorium will see to it that you will be well taken care of. To meet your friends and spend an enjoyable evening all you have to do is meet your friends on Saturday evening, Nov. 10 in the American Slovenian Auditorium. So let's make a date. We will be looking for you.

Word has been received from our brother members, Cpl. Joseph Zager and Cpl. Jerry Koprivsek. Both send their regards to members and friends, and both boys mentioned that they will be unable to be with us at the next affair, however, they both have hopes of being with us before Christmas.

VICTORY KITCHEN

Continued from Page 8

Cream shortening until soft and smooth, gradually add sugar, creaming until very fluffy; beat in orange rind and eggs. Gradually stir in flour-fruit mixture alternately with combined brandy and rosewater. Turn into greased loaf pans, lined with waxed paper and again greased, filling pans 3/4 full. Cover tops with waxed or greased paper and steam 1 hour, then bake in very slow oven 250 degrees about three hours, removing paper the last 1/2 hour to dry the top surface. Makes 10 pounds of fruitcake.

Brides Fruitcake

2 2/3 cups sifted cake flour, 1 1/2 teaspoons baking powder, 1/4 teaspoon salt, 1 3/4 cups butter, 2 cups sugar, 8 eggs, separated, 2 tablespoons milk, 1 teaspoon vanilla, 1 cup chopped citron, 1 cup chopped raisins, 1 cup chopped almonds. Mix and sift flour, baking powder and salt. Cream butter thoroughly, add sugar gradually, creaming until very fluffy. Add well beaten egg yolks, beating thoroughly, then beat in milk, vanilla, fruits and nuts. Add flour gradually, beating well after each addition; fold in stiffly beaten egg whites. Turn into greased 10 inch tube pan, lined with heavy paper and again greased; bake in a slow oven for about 2 hours. Spread with butter frosting and decorate by forcing part of frosting through a

mas. Bro. Zager mentioned that he will go out on Nov. 10 and enjoy himself wherever he is and that he will be thinking of each and everyone who will be with us at the affair.

The following information is submitted to all who wish to send a package to Yugoslavia. One form No. 2922 and two forms No. 2966 are required. Form 2922 and one 2966 are to be pasted on the outside of the package and one form No. 2966 is to be properly filled out and enclosed in an envelope which should be attached to the package. There are three questions on each form, one must be answered and the other two, that you do not wish to use, must be crossed out. If you decide to use question (c) in which you request that the package should be returned to you, if it's impossible to deliver same, you must remember that you will be required to pay the return postage. If you are unable to obtain these forms, see me at the affair, also for any other information that you may request in reference to mailing packages.

Joseph J. Klun, Reporter.

pastry tube to form festoons, borders and rosettes, as desired. This used to be used as a wedding cake in the early days, instead of the white pound cake now used. Recipe makes a ten inch cake.

JOLIET MEN'S LEAGUE

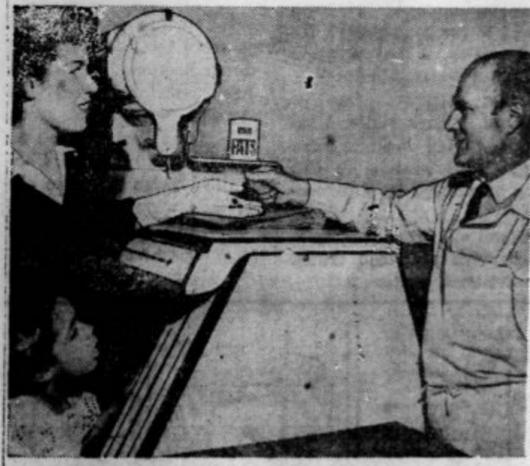
Continued from Page 8

(operated by the men: John Kren, Rudy Pruss and Eddie Butala . . . and all danced to wonderful recordings of popular music of today . . . and the traditional polkas . . . the oldsters showed the young ones that they can really step . . . but the poor dogs and aching bones the morning after . . . as guests the following ex-servicemen were present: Staff Sergeant John Neumanich, Corporal Luke Gasperich, Staff Sergeant Joe Flajnik, Staff Sergeant Bill Stark and Sergeant Eddie Dolinshek . . . the wives and husbands of the bowlers and bowlerettes were also present as guests . . . it was a grand and glorious nite . . . enjoyed by all present . . . the standings:

W. L. Pct.

White Fronts	13	8	.591
Zema Drugs	12	9	.571
Avsec Prints	11	10	.524
The Eagle Store	11	10	.524
Slovenic Coals	10	11	.476
Woodruff Hotel	10	11	.476
Peerless Prints	9	12	.429
M. Gregorys	8	13	.381

FOUR POINTS TODAY!

Anne Brown, songstress, gets four ration points from her New York butcher, for one pound of used cooking fat. Miss Brown saves every drop of kitchen grease, because she knows that used cooking fat is urgently needed to help turn out fabrics, soap, linoleum, synthetic rubber and other essentials.

OUR PAGE

WELCOME HOME, G.I.'s!

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

OUR PAGE VICTORY KITCHEN

By FRANCES JANCER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

Holiday cakes to please the adolescent as well as the mature appetite.

Bakeless Fruit Cake

1/2 lb. graham crackers rolled fine, 1/2 lb. marshmallows, cut fine, 1/2 lb. dates, cut fine, 1/2 cup chopped nuts, 1/2 cup of thin cream, 10 maraschino cherries, chopped.

Mix together thoroughly and press firmly into a tube pan lined with heavy wax paper which has been buttered or oiled. Let stand overnight or longer in the refrigerator. Turn out and serve with whipped cream. This makes a tempting dessert. To make a larger cake, double the recipe. Note: This recipe does not require any sugar.

Holiday Fruit Cake

2 cups margarine or vegetable shortening, 1 cup firmly packed brown sugar, 1 cup white sugar, 4 eggs, 2 cups unsweetened applesauce, 4 cups sifted flour, 2 teaspoons soda, 1/4 teaspoon salt, 1 cup seedless raisins, 1 cup dates, cut coarse, 1 cup Brazil nuts, chopped, 2 teaspoons cinnamon, 2 teaspoons nutmeg, 2 teaspoons allspice, 1 cup small gumdrops. Cream shortening and sugars until very light. Beat in eggs, one at a time, and add applesauce. Add sifted flour, salt, and soda, fruit, nuts, spices and gumdrops. Stir to mix. Bake in two greased loaf pans 45 to 50 minutes, at 350 degrees.

Chocolate Fruit Cake

2 squares unsweetened chocolate, 1/2 cup water, 1/3 cup butter, 1 cup sugar, 1/3 cup candied cherries, 2 eggs, 1/2 cup dates, 1/4 cup nuts, 1/2 cup milk, 1 teaspoon vanilla, 1 1/2 cups cake flour, 1 teaspoon baking powder, 1/2 teaspoon salt, 2/3 teaspoon soda. Melt chocolate in 1/2 cup water. Col. Cream butter and sugar together until smooth. Add unbeaten eggs one at a time. Whip thoroughly. Add chopped dates, nuts, and cherries. Add milk and vanilla. Sift in flour, baking powder, soda and salt. Add chocolate. Bake in a loaf tin in a moderate oven 350 degrees for 45 minutes.

Rich Fruitcake

4 cups sifted flour, 2 tablespoons cinnamon, 1/2 teaspoon cloves, 1 nutmeg, grated, 1 lb. seeded raisins, 2 lbs. currants, 1 lb. pitted dates, chopped, 1 lb. citron, shredded, 2 cups shortening, 2 cups sugar, 1 tablespoon grated orange rind, 12 eggs, well beaten, 3/4 cup brandy or sherry, 3/4 cup rosewater.

Mix and sift flour and spices; mix with prepared fruits.

(Continued on Page 7)

WALLY SMYTH SHINES WITH HIGH MARKERS AT CHICAGO STEVES BOWLING SESSION

Chicago, Ill. — In the last heavy blasting for the Florists' league, Wally Smyth hit the limelight when his mates, the Jerin Butchers, took two from the Kosmach Boosters. Wally clipped a 618 series, including a 230 and a 204. Lenny Kerzich of the Butchers had a 488, while Victor Mladic, 525, and Louie Zefran, 499, were high men for the losers.

Fr. Edward Gabrenya led the Fidelity Electrics in their two wins over the Gottlieb Florists. Fr. Gabrenya had a 549 series, including a 218 solo. Carl Strupeck, his mate, rolled 509, including a 203 single. Victor Prah, 518, and Frank Gottlieb, 469, did the

FUN GALORE PREVAILS AS JOLIET BOWLERETS STAGE ANNUAL HALLOWEEN FROLIC

Joliet, Ill. — Fun galore awaited the spectators as the KSKJ Ladies Bowlers promanaded to their respective positions in Halloween costume. There was plenty of laughter, oh's and ah's.

Amid all the hilarity the Tezak Florists and Joliet Office Supply gave their aggressors the Lewandowski Bros. and Bluth Grocers, respectively, an overdose of whitewash powder. High bowler for the Tezak's was Betty Martincich, the shepherdess who took care of her team by tallying a 473 series and for the Joliet Office Supply Gen Golobitsh, the gypsy, foretold that she would help her team by turning in a 464.

The Gorsich Food Mart remained tied for first place with the Papesch Tavern as they won a pair of games from the Avsec Printers. Out hunting for the games was Rose Carpenter who brought in a 453 series closely followed by Barb Buchar, the sophisticated lady, who chalked up a 452. Getting the most pins for the losers was Dot Zlogar, the Tom Cat, who scored a neat 488.

The Papesch Tavern beat the Peerless Printers 2 to 1. Farmer, Agnes Govednick blitzed the wood for a 507. Vida Zalar, all ready for slumbering, did best for the opponents with a 453.

Highlights of the Evening

Agnes Govednick had high individual series and Vida Zalar hit high game of the night. Prizes were awarded to the following: Funniest costume worn by Jule Camp, Hobo from Kokomo. Gazing in the crystal ball was Clare Carpenter who won second prize for the best dressed and Convict No. 202, Erna Cheek won third prize. The cleverest pair were Elizabeth McCarthy and daughter, Betty Jane who came out as Chink Chink Chinamen. Therese

OPERETTA SET IN JUGOSLAVIA BILLED FOR JOLIET

Joliet, Ill. — A colorful operetta, "Romance of Old Slovenia" will be presented by the Blessed Virgin Mary Sodality of St. Joseph's Parish, Sunday and Tuesday, Nov. 25 and 27.

The story takes place in a village in Old Slovenia about a century ago. Peasants dance and sing the old favorites among Slovenes. The dialogue, however, is English and very humorous.

Henry "Hank" Adamich, the leading man, portrays a Czech who falls in love with the daughter of a well-to-do peasant who hates Czechs. The leading lady is none other than Helen Zavrnsnik, a talented singer.

In the supporting cast are actors of former St. Joseph's plays and you may be sure of a wonderful performance.

MAKING YOUR WISHES COME TRUE

One wish has been fulfilled. Won by three and a half years of deadly struggle. With the help of God, we have prevailed.

Now we have a chance to make another wish come true. For most of us, the outlook is a bright one. If we will simply use the brains, the will, the energy, the enterprise... the materials and resources... with which we won our war, we can't fail to win the peace and to make this the richest, happiest land the world has known.

Your wishes have been wrapped in that bright outlook. Your wish for a cottage by a lake. For your boy's college-education. For a trip you long to take. For a "cushion" against emergencies and unforeseen needs.

You can make those wishes come true by buying bonds today... buying them regularly... and holding on to them in spite of all temptation.

There's no safer, surer investment in the world. You can count on getting back \$4 for every \$3 you put in—as surely as you can count on being a day older tomorrow.

So why not be patriotic and smart at the same time?

Fulfill Your Wish— Buy Extra Bonds in the Great VICTORY LOAN!

Every KSKJ lodge should be active in one field or the other.

PITTSBURGH SETS CLOTHING FOR JUGOSLAVIA DAY; URGE ALL TO DONATE NEEDED HELP

Pittsburgh, Pa. — Sunday, Nov. 18, 1945, is designated as "Clothing for Jugoslavia Day" in Pittsburgh and we will have trucks pick up clothing from house to house.

We hope that the people of Pittsburgh, who we know have a great feeling of sympathy for the destitute people of Jugoslavia, will extend their help by making up a bundle of clothing and leaving it on their doorstep so that our trucks can pick it up and take it to the headquarters in Lawrenceville at Sloanian Auditorium, 57th and Butler Street. From there it will be sent to New York for shipping to Jugoslavia.

We all know that it is not possible for individuals to send what they would like to their individual families in Jugoslavia, but we are sure that some person, either of your family or mine will whisper a "Thank you" when they receive the clothing sent from America. Acquaint your friends and neighbors about this "Clothing for Jugoslavia Day," and they too, will have a bundle ready for pick-up. We have been asked to have our trucks pick up in Lawrenceville, which takes in all

the territory from 34th and Butler St., upper and lower sections, Penn Ave., to Highland Park Bridge, including Morningside and Stanton Ave. We will be very grateful for the use of your truck or machine for this purpose.

In conjunction with this, the Pittsburgh Chapter of the American Committee for Jugoslav Relief is calling a "Pep rally" for Sunday, Nov. 11 at 7:30 p. m. in the Slovenian Auditorium. The following speakers will be present: Congressman Samuel Weiss, Major Elmer Holland, Henry Davenport, and Cornelius Scully. Also scheduled to speak are attorney Ludvick Zupancic and Cpl. Frank Pavlovic, who have recently returned from overseas and had occasion to meet some Jugoslavs. They will no doubt be able to tell us something about conditions there, etc.

Come to the "Pep rally" — and invite your neighbors and friends, too. Have your bundle ready for Nov. 18. Thank you!

American Committee for Jugoslav Relief, Lawrenceville Capter. Frank Tempus, pres., Frances Lokar, sec'y, Frank Ferentchak, treas.

GOBLINS, WITCHES DON'T FRIGHTEN JOLIET KEGGLERS AS THEY ROLL HIGH SCORES

Joliet, Ill. — Last week's session of the Joliet K. S. K. J. Men's Bowling League was held on Halloween Nite, and evidently either the goblins or else the bowlers in costumes had a disastrous effect on the pins, for we witnessed some of the best bowling performances of the year. John (Good Old 679) Bluth came in with a nice 619 series on games of 169, 236 and 274 to cop the first special bowling prize, and George Gasperich chalked up a magnificent 238 game to cop the special high individual game prize. Other good individual games were chalked up by Eddie Stukel 236 and Roy Keith 235. The Zema Drugs latent power finally asserted itself as the team chalked up a big 2668 series. The White Front Liquors took over first place by winning three games.

White Fronts755 822 903
Peerless Prints715 788 848
White Fronts: John Bluth 619, 236, 214 and John Azman 511. Peerless: Ed Stukel 533 and 236, and Rudy Ramuta 510.

Woodruff Hotel. 854 796 824
Avsec Prints818 774 880
Woodruff: Geo. Gasperich 554, 238 and Gene Tezak 542, 218. Avsec Printers: Ed Carpenter 506 and Bill Ramuta 499.

M. Gregorys698 721 768
Slovenic Coals731 813 745
Slovenics: Rudy Pruss 520, 210. Matt Gregory Builder: Frank Gregory 538, 204.
Eagle Store810 765 887
Zema Drugs899 915 854
Zema: Roy Keith 598, 235, Al Juricic 567, 214, George Karl 532, and John Korelec 530, 205. Eagle: Tony Buchar 568, 215, and Andy Kludovich 530.

Halloweenings... The joint Halloween Party

Killed on Secret Mission Cleveland, O. — The War Department has notified Mr. and Mrs. Michael Opalich, 16012 Arcade Ave., that their son, Capt. Nicholas Opalich missing in Luxembourg since Feb. 19, was killed on that date, while on a secret mission.

Holder of the Bronze and Silver Stars, Capt. Opalich, 26, served with the Fourth Armored Division of the Third Army. A graduate of Collinwood High School, he was employed in Elyria before entering service March 27, 1941. He went overseas in December 1943. Three brothers are in service, Sgt. George in Germany, Sgt. Michael in the Philippines and Cpl. Daniel in India. He was engaged to Miss Doris Lechowicz, 1092 E. 169 St.

WILL DISCUSS SERVICEMEN AT DETROIT CONFAB

Detroit, Mich. — Mary Help Society, No. 176, will hold a meeting Nov. 11, in the Parish Hall, 12th and Geneva Sts. Plans will be discussed in the interests of our soldier-members, such as holding a dance or entertainment. We can be thankful that all of our 17 servicemen are alive. The current campaign will also be discussed. No member should have a relative who is not a member of our grand organization.

Come to the meeting and work hand in hand with your officers. Together we can accomplish much. Please attend the meeting!

Michael Zurich, pres.

A new KSKJ member today means a bigger KSKJ tomorrow. A bigger KSKJ tomorrow means a better KSKJ—and a better KSKJ should be the aim of every member!

ALL SKIDDING ASIDE
BANCROFT PAYS NO ATTENTION TO THE WEATHER MAN WHEN HE WANTS TO DRIVE SOMEPLACE, HE JUST GOES!
NATIONAL SAFETY COUNCIL
Keep posted on winter road and weather conditions. Be aware of limitations and be equipped to get through safely, whatever the weather.

MONEY TO LOAN

If you intend to borrow money on your home, borrow it from K.S.K.J. The K.S.K.J. loans money to members and non-members on improved Real Estate at 4% interest without any commission. Payments on principal in monthly installments.

For additional information write to:

K. S. K. J.
351-53 NORTH CHICAGO STREET
JOLIET, ILLINOIS

LET JANE ARMY NURSE WRITE TO A FRIEND

Dear Jane, all the boys have talk about me this morning home. And put think I'm very comely.

It's true, I feel things coming on me that I don't want. I'm a little nervous about the future. I need for reconstruction of my

precious world. I've had and but my emotions still need many things. I need for help. I need for help you home.

Write to me, I'll be glad to hear from you. I'll be glad to hear from you. I'll be glad to hear from you.

As ever, Jane